

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLÜSTRERAD TIDNING

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

Professorskan Hanna Lundholm

En intressant författaredebut.

DET HÖR VÄL till de mera sällsynta företeelserna att gifta fruar med uppvuxna barn, fruar, som lefva ett lugnt och lyckligt familjelif och som i sitt hem och hushåll och bland de sina finna sin jämna verksamhet, öfvervinna sig därhän att underkasta sig det icke ringa mekaniska och tankearbete, som kräfvades för en roman. Det är, sans comparaison, lika ovanligt som att vuxna människor få skarlagansfeber; den litterära sjukan brukar ju bryta ut långt förr och sedan bli kronisk. Umgängesvännen, släkt och grannar stå handfallna inför fenomenet, de hade "aldrig märkt", "aldrig kunnat tänka sig" o. s. v., författarinnan själf talar med en viss skygg ömhet och en för författare af yrket just icke betecknande blygsamhet och brist på säkerhet om sitt verk, hvarunder dock naturligtvis kan dölja sig all möjlig tro på de tankar och åsikter hon lagt fram.

Ser man närmare efter, skall man dock märka att det icke är en slump, att det blifvit just denna dam af t. ex. tio goda vänner i ungefär enahanda situation, som skrivit romanen. Professorskan Hanna Lundholm, hvars debutroman "Känslomänniskor" nyligen påbörjats i Idun, är sålunda enligt sina egna ord född med disposition för litteraturen. Hennes

far var varmt intresserad därför och hörde till presens frivillige. Och på mödernet ha anlagen för skriftställarskapet tydligt träd fram hos en hennes kusin, den tyske författaren Emil Kullberg, känd mest som auktor af den förträffliga hamburgerromanen Bösenberg & Son. Då hans familj ej gärna såg, att den unge mannen blef yrkeslitteratör, var det just professorskan Lundholm, som gaf honom sitt stöd och utverkade åt honom rättighet att följa sin kallelse — ett bevis på aktning för litteraturen såsom lifsuppgift, som man långt ifrån finner hos alla.

Om fru Lundholms lust till pennan så länge legat latent, beror det väl däraf, att hon från barndomen gifvit sig åt en annan musa: musikens. Som adertonårig flicka och efter att ha tillbringat en stor del af sin barn- och ungdom i Tyskland, kom hon in vid konservatoriet i Berlin och studerade under Joachim. Hennes giftermål ett par år senare med dåvarande lektorn vid Malmö tekniska skola Oscar Lundholm bröt väl af planerna på att välja musiken som yrke och framtid, men fru Lundholm har icke som många andra fruar varit trolös mot sin ungdoms kärlek, utan öfvar den ännu och har nu den glädjen att kunna följa och leda sin äldste son i hans musikaliska studier. Hon har äfven varit aktiv medlem af Musikföreningen här i Stockholm.

Hur det kom sig, att hon skref sin roman? Jag har icke frågat henne själf direkt, men ändå tror jag att jag vet svaret: Danderyd. I det lilla stillsamma samhället — klassisk mark sedan August Blanchés dagar — där villorna blifvit så varligt ditsatta i granskogen, att terrängens karaktär är så godt som oförändrad, har professor Lundholms familj sedan fem år sitt hem i en villa med solskensfärg både utan och innan, och det har varit under förmiddagstystnaden därute, när allt i hemmet varit så fint och ordnadt, att det icke kunde

bli bättre, som "Känslomänniskor" kommit till. I brist på Stockholm börjar man skriva.

Som äkta skåning och af gammal känd skåne-släkt, har fru Lundholm osökt kommit att ge sin berättelse en skånsk miljö — den tilldrar sig hufvudsakligen i en skånsk kuststad. Stoffet till historien har hon samlat ur släkthistorier och muntliga traditioner äfven där nerifrån, innehåll och dräkt smälta alltså samman.

— Men, säger fru Lundholm, *naturligtvis* har jag gifvit min bok en idealistisk tendens!

Naturligtvis! När man känner fru Lundholm något litet, förstår man ordet och tonvikten. Man känner henne då som en impulsiv, varmhjärtad kvinna, rakryggad i åsikter och med en ljus blick, full af tillförsikt, på världen. Och den, hvars livsvägar just icke fört fram till idealismen, hvilat gärna sina tankar vid ett hem sådant som det, där professorskan Lundholm är medelpunkten, där förhållandet familjens medlemmar emellan och utåt är fullt af hänsyn, ja, rent af idealiskt, och där de värden alljämt bestå och aktas, som man sett falla så många gånger, där de intellektuella och materiella trefnadsmöjligheterna balanseras så skickligt mot hvarandra.

Jag har inte varit i tillfälle att läsa professorskan Lundholms bok, det är ett nöje, som står mig liksom Iduns läsare tillbaka, men för mig att komma i hennes hem, har varit att för hvar gång läsa ett kapitel i en bok, som gifvit mer behållning än hundra fiktioner tillsammans. E—ER.

En gyllene legend.

EN DAG, då 1500-talet låg och kämpade i sina sista stunder, då skedde det i Schlesien ett under, hvars like aldrig någon dödlig såg.

En moder tog ett stycke segelgarn att draga ut en mjölkband på sitt barn, och när hon knutit om den lilla tanden och väl fått ut den, hade hon i handen och dinglande vid segelgarnets band det stora undret själft — en gyllne tand.

Och ryktet härom spriddes efterhand ifrån familjens pigor, barn och tanter till långt från Schlesien belägna land och kommenterades från alla kanter. De lärde skrefvo digra folianter, där några sade sig och andra så, och det blef väldig fejd om detta under. Från prästerskapet kom det blix och dunder och hot om evig död emot de få, som tviflade på tanden, modern, barnet och nära nog på själva segelgarnet och ville granska, pröfva och förstå.

Den näpstes kraftigt, denna fräcka skara, ty kyrkan var den gyllne tanden huld, af hopen insågs tviflets svåra skuld, och allt var sådant, som det borde vara — om endast tanden verkligen varit guld. Men se, en guldsmed, sänd i elite stunden att reda frågan ända ned till grunden och göra all rättfärdigheten fylld, såg strax, att tanden blott var starkt förgyllt. Och juvelerarens besked blef änden å fejden och den gyllne tandlegenden.

Det var år 1593 i Schlesien, det undret kunde ske, att man bedömde kärnan efter skalet. Hos oss och nu på 1900-talet kan aldrig hända någonting så galet.

FRIDA LANDSORT.

Ryska kvinnor

i nutidslif och nutidskonst

SKILDRADE FÖR JDUN
af **Georg Erastoff**

Öfversättning från förf:s ryska manuskript af *Valborg Hedberg*.

III. Den arbetande kvinnan.

FEM HÖGRE läroverk, 350 mellanskolor och omkring 500 yrkesskolor släppa årligen ut i lifvet flere tiotusental unga kvinnor, hvilka i sin sträfvan efter existensmedel tränga in på alla arbetsområden och envist klappa på dörrar, som alltid varit stängda för dem. På pedagogikens, undervisningens, statistikens och läkar-konstens områden intaga kvinnorna i Ryssland redan en betryggad ställning och ha vunnit tillit och aktning för sitt arbete och sina kunskaper. Vid den första afgangsexamen, som hölls vid den nyligen öppnade medicinska högskolan för kvinnor, gingo 777 kvinnliga läkare ut, af hvilka 93 erhölet högsta betyget. Ett så glänsande resultat kan intet universitet skryta med. Den omständigheten, att många af dem gått in vid högskolan vid fyllda trettio års ålder, och att där också funnos sådana, som aflade sin examen vid fyrtio till fyrtiotre år, visar med hvilket allvar den ryska kvinnan förstår att ägna sig åt vetenskapen. Men ännu stå i Ryssland ytterst få dörrar öppna för kvinnorna. Lättast ha de att få tillträde till privata företag, medan åter vid statens inrättningar en ytterst ringa procent kommer in. Deras aflöning varierar mellan 25 och 60 rubel i månaden och uppgår endast i sällsynta undantagsfall till 70 à 75 rubel. Kvinnliga advokater, notarier och professorer existera redan utomlands, men i Ryssland äro de ännu otänkbara. Men icke sällan bekläder en ryska dessa ämbeten i Frankrike, England och Tyskland. (Omkring 2,000 kvinnor resa årligen för att fortsätta sin utbildning i utlandet.) Som fåtaliga undantag kan man anföra tillvaron af kvinnliga apotekare och enda kvinnlig ingenjör, som fått tillåtelse att anställa undersökningar för byggandet af en järnväg. — Trots de ogynnsamma förhållandena ha likväl under de senaste åren skyndsamt uppstått en mängd kvinnliga arkitektskolor, tekniska skolor och handelsskolor.

Om på intelligensarbetets område kvinnans ställning är mer eller mindre dräglig, så erbjuder åter handverks- och fabriksarbetet henne betydligt sämre villkor. Jag vill för korthetens skull anföra några faktiska uppgifter rörande olika slag af dylikt arbete. De färgade träskedarne, hvarmed det lägre ryska folket alltid äter, tillverkas i kolossal myckenhet i en liten småstad. Färgerskorna arbeta från kl. fyra på morgonen till elfva, tolf på natten och få hvarken mer eller mindre än — femton kopek för hvart tusental skedar! Inom skomakaryrket verkställs nästan all sömnad på skodonen af endast kvinnor. De erhålla 16 till 20 rubel i månaden, utan bostad. Modister få från 10 till 30 rubel i månaden, utan bostad. Några få undantag, som äro i besittning af smak, kunna i de stora modemagasinen förtjäna 60 till 75 rubel. Allra svårast har det stora antalet sömmerskor, som arbeta för bo-

dar, — man behöfver endast nämna att för ett dussin blusar med infällda spetsar få de 80 kopek! För tolf sidenmatinéer sex rubel! Och under den döda säsongen stå tusenden utan arbete, och nöden drifver dem ofta ut på gatan, ut att salubjuda sin kropp. — På fabriker erhåller kvinnan för en tolf timmars arbetsdag endast hälften så mycket som mannen.

Men bland de kvinnliga arbeterskorna i Ryssland särskiljer sig en kategori, som intar en plats för sig och förtjänar, att man säger några ord särskildt om henne.

Det är den ryska, djupt dramatiska kvinnliga typ, som kallas *guvernanten*. Guvernante blir man endast af slump och af en elak slump! Det är lättare att picka med telegrafnyckeln, massera herrar, skära till kläder, ackompanjera, knacka på skrifmaskin, skriva ut räkningar än att vara guvernante. Hur tungt än en kvinnas arbete må vara, hur usel hennes aflöning, så tillhör hon likväl efter arbetet sig själf, bevarar sin personlighet, sin individualitet. Hon kan vara sig själf. En guvernante åter får icke ha någonting eget, hvarken smak eller karaktär eller temperament, utan hon måste upphörligt anpassa sig efter barnens och sitt husbondfolks smak och karaktär. Hos oss finnas inga särskilda skolor för utbildandet af guvernanter. Vid de pedagogiska läroanstalterna lär man sig att undervisa, men icke att uppfostra. Och det ryska samhälls- och familjelifvet är så egendomligt inrättadt, att en guvernants åliggande snarare är att uppfostra än att undervisa. Att bli guvernante af inre kallelse är omöjligt. Kallelse att uppfostra andras barn kan man icke ha redan därför, att detta står i strid med hvarje något så när normal kvinnas instinkt att bilda egen familj. Guvernante blir man först, då alla andra vägar äro stängda. En guvernants ställning är full af obehag och ständiga förödmjukelser! Man anförtror henne en sådan familjeklenod som barnen, men man tors icke alltid anförtro henne hundra rubel! — Hon är maktlös gentemot barnens odugd, envishet och nycker, men hon behärskar sig, anstränger sig att vara änglalikt mild och öm och kysser dem, invärtes skälfvande af vrede, förödmjukelse och maktlöshet. Hon är ung, intelligent, vacker — familjen är förmögen, ser främmande, har baler och tillställningar, för ett gladt lif, men henne lägger man endast märke till, när hon är med barnen, utan dem är hon en nolla, hon betyder mindre än en länstol, ett piano. Ofta blir hon icke ens presenterad för umgängesvännerna, vid bordet bjuder man icke henne vin som de andra, vänder sig icke till henne i samtalet, endast barnen fortfara att plåga henne med sin efterhängsenhet. På kvällen går hon och lägger sig senare än alla andra och ligger länge och kastar sig i sin smala säng, hetsad af vrede och sorg, som icke fått något utlopp. — Så gå månader, år. — Stundom utspelas en familjetragedi. Guver-

Hvad är

Victoria?
kängan

Namnet "Victoria" i en damkänga är en borgen för bästa material och arbete intill minsta detalj.

Victoria kängor äro oklanderligt välsittande — och af förnäm elegans. Försäljes i finare skoaffärer öfverallt och tillverkas af

LUDVIG TRAUOTT, STOCKHOLM.

Några erfarenheter om barfotagandet.

ETT VIKTIGT hälsobud är det, som den alltför civiliserade mänskligheten erhölet af den tyske naturläkaren, pastor Kneipp. Icke dess mindre är det så ofta förbiset, att en öfvertygande utläggning af detsamma, sådan som den nedanstående särskildt inför stundande sommar dagar, torde vara högst behöflig.

FÖRR I VÄRLDEN, ja, ännu för 15—20 år sedan, brukade man beklaga små barn, hvilkas pappor ej hade råd köpa sommarskor eller hvilkas mammor ville spara på de dyra halfsulorna, dock mycket billigare då än nu. Men på samma gång lade man märke till att lille barfotalasse från torpet hade mycket rödare kinder och klarare blick än grefvesonen på herregården, som pinades i de fina skorna. Men sällan föll det någon in, att de röda kinderna kunde ha något att göra med de nakna fötterna. Det är för att späka sin lekamen, som barfotamunkarne ej begagna skodon; men jag för min del tycker detta är ett bra angenämt sätt att göra sig förtjänt af paradiset.

Det är Sebastian Kneipps evärdliga ära att hafva visat mänskligheten nyttan af barfotagandet och så att säga uppställt torparbarn och barfotamunkar oss till förebilder.

Om vårt klimat vore mindre strängt och först och sist om ej klandersjukan vore så stor, skulle man kunna vänja sig att gå barfota 12 månader om året; men för att ej beskyllas för öfverdrift, låtom oss säga, att det är möjligt i 5 månader årligen. Ingen, som ej försökt det, kan ana hvilken ljuf känsla det är att, befriad från både skor och strumpor, promenera i gräset, t. o. m. det fuktiga gräset, gå på dammiga eller leriga landsvägar, på tallbarrsstigar i skogen och t. o. m. på grusade trädgårdsgångar. Naturen gör allting väl, bara hon får lof att göra som hon vill: skinnet under foten blir med hvar dag hårdare och mer läderartadt så att det händt vane barfotagångare att trampa på hvasst buteljglas utan att skära sig eller att gå öfver en stubbåker utan att känna obehag.

Utom den angenäma känslan att gå med nakna fötter är det nyttigt för hälsan och af många skäl. Ingen betviflar numera luftens och solens lifgivande verkan. Ett skoplagg, om än aldrig så rymligt, är dock ett stängsel, och att de flesta fötter äro bredare utan än med kängor är karaktäristiskt nog. Det finns många exempel på att får, som genom trånga skodon blifvit vanställda, genom barfotagående åter intagit sitt rätta läge. Af en eller annan orsak uppkommen frost i fötterna blir genom intensivt barfotagående fullständigt häfd.

Det är icke kläderna, som värma kroppen, utan kroppen som värmer kläderna, och mer dess mer reaktionsförmåga kroppen äger. Det bästa sätt att bli af med det besvärliga onda, som heter "kalla fötter", är att gå barfota så mycket som möjligt, alltid sommartiden, t. o. m. ruskiga dagar, och inomhus om vintern. Den där obehagliga stickningen i fötterna, som så många lida af vintertiden, försvinner lätt genom att inne gå utan skor och strumpor. En liten promenad barfota i snön för den som så hafva kan, är ovärderlig. Man får nästan ögonblickligen erfara, hur blodet rusar till fötterna och en behaglig värme inträder. Om blott af hufvudvärk och sömnlöshet plågade ville försöka detta enkla medel, så skulle de känna lindring och snart få bot. Om man ej har tillfälle gå ut i snön, kan man i värsta fall hämta in snö i en balja och trampa däri barfota en stund,

innan man går till sängs, helst utan att torka fötterna. Men snufvan, ropar den kientrogne. Ja, den ger sig ock på detta sätt, hur otroligt det låter.

Det är nu modernt att begagna sandaler; ja, gärna för mig, de äro alltid bättre än skor och strumpor, men icke på långt när så bra som nakna fötter och så äro de i allmänhet så dyra. Tänk, att naturen anordnar så vist, att det som är bäst också är billigast och står alla till buds.

En mamma med 5—6 trasvargar får betydlig lindring i sin möda. Tänk, om mamma en gång skulle få tillfälle att lata sig och under 5 månader slippa se högen med trasiga strumpor och barnen ändå ha det så mycket bättre! Hvilken besparing af tid och hvilken lindring i utgifterna då under nästan halfva året ingenting går åt till skodon, halfsulor, strumpor och stoppgarn, det behöfver ej bevisas.

Skola vi gå miste om så mycken välsignelse bara af hänsyn till våra grannar och öfriga medmänniskor? Å nej, låtom oss trotsa hånarnes blickar och föregå med godt exempel.

LOUISE LOMBARD.

Åter ett nej till kvinnorna.

KVINNORNA HA just ingen anledning att prisa årets riksdag, den har icke visat dem något större tillmötesgående. Rösträttsmotionernas öde veta vi, och samma fatum har nu beskärts de af liberala samlingspartiet, socialdemokraterna och hr Lindhagen väckta motionerna om beviljandet af kommunal rösträtt åt de gifta kvinnor, hvilkas män äga sådan. Som utgångspunkt för denna rösträtt hade man tänkt sig personlighetsprincipen, d. v. s. att hvarje gift kvinna skulle ha erhållit en röst. Vid kommunala val gäller ju eljes den graderade skalan, och ogifta kvinnor, fränskilda, änkor och gifta kvinnor med egen debetsedel rösta efter fyrk, men här var meningen, att åt den utestängda parten af kvinnorna, de gifta som ej ha egen inkomst, gifva ett principiellt erkännande, genom att bereda dem ett om än blygsamt inflytande på de kommunala angelägenheterna.

Debatten i riksdagen var liksom vid rösträttsmotionerna föregången af lagutskottets afstyrkande. Oaktadt under rösträttsdebatten fällts flere yttranden, där det kommunala arbetsfältet betecknats såsom en lämplig kvinnornas förgård, innan de släpptes in i mera heliga regioner, blef detta försök att gifva kvinnorna i gemen tillträde till detsamma vederbörligen motadt. I första kammaren afslogos motionerna utan debatt, i andra kammaren efter en debatt, hvarunder hrr Branting och Lindhagen slöto sig till liberala samlingspartiets motion, med 111 röster mot 96.

Det saknar icke sitt bestämda intresse att lägga märke till, att föreningen för kvinnans politiska rösträtt samma dag vid sammanträde diskuterade sin hållning vid höstens riksdagsmannaval och äfven fattade beslut om den taktik man lämpligen bör följa.

nanten lockar mannen från hustrun, sonen från modern. Än sedan? Det är endast vedergällningen för den kortsynthet, dumhet och egoism, den hjärtlöshet och liknöjdhet man visat mot en ung, men af lifvet redan krossad varelse. Man kan knappast beklaga dessa människor som ödsla bort tusental på mat och nöjen utomlands och pruta i tre dar med sin guvernant om en extra rubel. Det är synd om den unga flickan, som förtärs af den fullständiga opersonligheten och den med våld undertryckta hätskheten, och som måste dölja hela sin personlighet för 20 à 30 rubel i månaden. Och så slutar hon sina sorgliga dagar ensam och skälvande, utan att ha skådat sitt eget lif, förbittrad på lifvet och människorna, icke nödvändig för någon, främmande för alla. En grym, en förfärlig lott, och den bäres af tusentals ensamma kvinnor. Dem bör mycket förlätas, ty dem har litet gifvits!

Vår holländska gäst.

ETT FURSTEBESÖK, som ehuru det har en fullkomligt privat karaktär, dock kommer att tilldraga sig en del uppmärksamhet är änkedrottning Emmas af Holland i dessa dagar inträffande visit hos vår änkedrottning. De båda furstliga damerna äro förbundna med nära släktskap, i det drottning Emmas moder var född prinsessa af Nassau och drottning Sofias syster. Drottning Emma, som nu är en femtioårig kvinna, kan se tillbaka på ett lif, hvars konturer bestämts af statsliga och politiska hänsyn. Född prinsessa af Waldeck och Pyrmont, förmäldes hon helt ung med den äldre konung Wilhelm III af Holland och blef efter ett elfvaårigt äktenskap änka år 1890. Vid sin gemäls död utnämndes hon till regentinna under sin dotters omyndighet. Sedan år 1898, då den unga drottning Wilhelmina själf öfvertog regentskapet, har drottningen, som är en blid och behaglig dam och mycket afhållen i sitt land, fört ett stilla privatlif.

Sveriges på en gång elegantaste och mest användbara modejournal för hemmen.

Iduns Modellkatalog

Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Kolorerad omslag. Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

Oumbärlig för alla sömmerskor och alla hem. Nu är tid att prenumerera.

Fru Britas silfverstakar.

Af Ulla Linder.

ULLA LINDER, som gjorde sin författar-debut i *Idun* spalter med den välskrifna historiska romanen från det sönderfallande Polen "Mot undergången", tar ofta sina motiv direkt ur det slästrukna hvardagslivet utan djupare afskuggningar, men med sin optimism och veka känslighet väcker hon dock alltid sympati för de anspråkslösa öden och människor hon skildrar.

SOLEN GASSADE emot villans brungula gafvelvägg. Blommorna på rabatten nedanför stodo ångande af solvärme och omgifna af en svärm honungslystna bin och fjärlilar. Öfver spaljén klängde de smidiga rosenträdstänglarna, bärande en ymighet af mörkröda och gula rosor, halfutslagna eller i knopp. Någon riktigt utslagen blomma syntes ej till, därtill var fru Brita alltför påpasslig.

Nu kom hon utför verandatrappan med den stora flata grepkorgen i ena handen och saxen i den andra, och så fingo spaljéträden lämna sin tribut för väl tjugonde gången i sommar.

Fru Brita granskade noga hvarje blomma, innan hon klippte af den, såg efter att den var välskapad, oklanderlig och alltså säljbar. När så många som kunde approberas blifvit tagna, lade hon ett par stora rabarberblad öfver sin skörd, band en handduk öfver allsammans, knöt på adresslappen, som låg färdig på verandabordet, ställd till en blomsterhandel i staden, och gjorde sig så i ordning att gå ner till båten med korgen.

Femtio rosor var det. Tjugo kronor alltså.

Det blef till Birgers tyska böcker och till Elsas skolagning, till resan in till sta'n för båda barnen och så litet öfver dessutom. De där rosorna voro då en välsignad sak!

Vid ångbåtsbryggan träffade hon på fröken Agata, sedan många år det lilla samhällets musikaliska auktoritet och lärarinna i piano-spelning, och de båda följdes åt tillbaka. Eftersom det var så soligt, togo de den längre, men vackrare och skuggigare vägen genom skogen.

"Lifvet är bra tungt ändå, kära Brita!" började fröken Agata, då de kommit ett stycke på väg och talat slut om vädret och rosorna och litet annat ytligt småprat. "Bekymmer och bekymmer! Är det inte ett, så är det ett annat. Hvarför skall det behöfva vara så?"

"Jag vet inte," sade fru Brita och tittade in mot skogen, där solen strödde en massa små ljusfläckar öfver den gröna mossan. "Sån't tycker jag aldrig det är värdt fundera öfver."

"Inte? — Det tränger sig väl på en antingen man vill eller inte. Och ju äldre man blir dess hårdare lägger man vid sig. Jag tycker att i vår lilla vrå här borde man väl vara mera sparad än därute i vimlet, men det är nästan som om det vore tvärtom. Oupphörligt händer det något ledsamt. Det är så man bara går och väntar på hvad som skall komma härnäst. Är det inte?"

"Jag väntar inte på någonting, vet Agata," sade fru Brita, "tar hvar dag som den kommer, en dag om sänder. Så går det bäst. Det har åtminstone jag funnit."

"Det där är så lätt att säga" — började fröken Agata, men hejdade sig plötsligt. "Ja, det är sant, — nog har Brita haft bekymmer,"

fortsatte hon, "fast du har kommit öfver dem, kommit märkvärdigt bra öfver dem."

"Åhnej," fru Brita skrattade, så de hvita tänderna lyste, "det har jag visst inte. Jag har mycket, mycket kvar. Att uppfostra pojkar är inte lätt, — i våra dagar, och för ett fruntimmer till. Min stackars Birger är gunå's en riktig vildbasare. Och Elsa inte stort bättre."

"Ja, de äro ju uppfostrade i frihet förstas."

"Jag kan inte hålla på att trötta ut både dem och mig med käx och instruktioner om att de ska hälsa och hur de ska hälsa och sådant där. De få springa litet vilda."

"Nåja," fröken Agata såg ut framför sig med en kisande, fjärrskådande blick, "sådant är ju mera ytliga saker, tycker jag åtminstone. Men — några moraliska lagbegrepp och grundsatser kunde väl inte skada. Frihet kan vara farlig, vet Brita. — Ja, måtte inte karaktärerna ta skada bara!"

"Det tror jag inte, vet Agata. Jag försöker göra så godt jag kan, lefva mitt lif så godt och sant som möjligt, både för deras och min egen skull. Konflikter i lifvet kommer förr eller senare att möta hvar och en som lefver här i världen, inte undvikas de eller lösas lättare genom att barnasinnets tynges med en massa morallagar, som de inte förstå att tillämpa eller genom att tvinga på dem ett onödigt och onaturligt skuldmedvetande. — Nej, men ser Agata den lilla ekorren där-borta? Där, där hoppar han. Så näpen och rar!"

Fröken Agata stannade, därför att fru Brita stannade, men hon hade intet sinne för den lille muntre ekorren i detta ögonblick, såg den heller inte, utan stirrade ditåt Brita pekade med ett frånvarande uttryck i sitt magra ansikte.

"Sådana där åsikter hade gamla fru Busk på sin tid också," sade hon allvarligt. "De barnen fingo också uppfostran i frihet. Frihet och dans och lek och fina kläder och dyrbara leksaker så mycket de ville som barn. Godt om pengar, då de kommo ut i lifvet. Hon ville inte tynga dem onödigt heller. — Och hur är det nu? — Kanske det hade varit mycket bättre, om doktorn fått göra sina studier på skuld, fått slita litet ondt och känna på lifvets allvar som barn och ung."

"Hvad är det nu då?" Fru Brita tvärstannade igen. "Är det inte bra med doktorn?"

"Har inte Brita hört'et?"

Fröken Agatas gråa ögon miste för en minut sitt sorgsna uttryck.

"Han har ju tagit ur kassorna, vet jag," kom det så halfhviskande. "Det är en balans på bortåt tjugutusen, nej, öfver tjugutusen. — Jojo men, så går det när lifvet skall lekas fram, då ingenting skall försakas. Hela familjen alltid numro ett i klädsel och uppträdande, delikatesser på bordet och gentila fester, som håller umgänget i godt humör och på en beundrande ståndpunkt."

Fru Brita gick som frånvarande.

"Hvad säger Agata! Tjugutusen! Åh, stackars människor!"

"Jaha, nog kan man säga det. Han har fått fyra dagars anstånd, men sedan kommer länsman."

"Åh! — Skall då inget kunna göras?"

"Göras? I vårt lilla samhälle?" Fröken Agata slog ifrån sig med handen. "Det är ju inte tänkbart. Herr Borg har verkligen velat sätta i gång med en insamling, men det kan ju inte förslå långt."

"Herr Borg? — Han är en god människa!" sade fru Brita med eftertryck.

"Han har själf jobbat med dåliga affärer, så han vet väl hur det känns. Han har gjort

konkurs och fått ta ackord ett par gånger om. — Nej, det är inte tänkbart! Det är omöjligt! — Inte har herr Borg själf mycket att ge och inte tror jag precis han är den, som kan få andra till'et heller."

"Skall då bara skadskjutna människor ha hjärta för sina medbröder!" Fru Britas ögon flammade och kinderna brunno. "Bed kyrkoherden sätta igång med något, Agata! Han är ju inflytelserik och kraftfull, och Mina med —"

"Han anser det väl inte löna mödan. — Visst är det synd om dem. Förfärligt synd! Det måtte väl jag tycka, som varit där i huset så mycket. Men — som man bäddar får man ligga. Orsak och verkan! — Sådant är lifvet."

De hade kommit fram till den lilla bygatan, där fru Britas gula trävilla låg och lyste i solen. Utanför grinden stannade de och skakade hand till afsked. Då hördes ett högljudt klingande, barnafriskt skratt därinifrån buskagen, och så kom en boll susande midt emellan de båda damernas hufvud, ett litet stycke ifrån deras respektive näsor.

Både fru Brita och fröken Agata blefvo röda ända upp under hattbrättena.

"Det var inte meningen," sade fru Brita.

Fröken Agata sade ingenting, men smålog maliciöst. Det leendet betydde ungefär det samma som: "Inte meningen? Jo, jag tackar! — Där se vi en frukt af uppfostran i frihet. Jo, för all del, nog var det meningen alltid!"

Fru Brita gick direkt ut i köket och började rusta med middagen. Episoden med bollen hade hon glömt, hennes tankar rörde sig utslutande omkring doktor Busk.

Hvad det var synd om dem! Hon kunde se för sig doktors rödletta, välvilliga ansikte, med en smula af goddagspilt öfver sig, alltid med en glad, god blick i de ljusblå ögonen och ett vänligt ord för hvar och en han råkade, hög som låg!

Och lilla fru Gertrud sedan, hur olycklig hon måtte känna sig!

Hon var då ett våp förstas, det hade fru Brita alltid tyckt, dum och ylig och ändå så säker och viktig af sig. Men hennes mor hade aldrig frågat efter henne på annat vis än att hon hölls fin och nätt, fick komma ut på baler och i herrsällskap, när den tiden kom, och sedan att hon valde en man, som kunde försörja henne. Joo, nu skulle fru von Holt lefvat!

Stackars Gertrud, det var mycket, mycket synd om henne!

Men allra mest ondt gjorde det fru Brita om barnen. Att inte kunna ha aktning för sin far! Att se honom brännmärkt inför alla människor! Det kunde ej verka något godt.

Nej, det fick inte ske.

Om hon hade kunnat göra någonting för dem ändå. Men hvad kunde hon? — Ingenting, ingenting.

Under middagen pratade barnen muntert och lifligt som vanligt. Fru Brita sade ej mycket, hennes tankar voro alltför absorberade af hvad hon fått höra på förmiddagen. Då alla tre hjälptes åt med afdukning och diskning, och fru Brita ämnade slå sig ned på verandan med sin korg med trasiga strumpor, tog Birger resolut sin mor under armen och drog henne med sig ned i trädgården.

"Hvad är det med dig, mamma?" sade han missbelåten och hängde sig tungt vid hennes arm. "Du är tråkig i dag? Hvad har du haft för dig? Berätta litet för mig nu, medan Elsa vattnar blommorna. — Är du ledsen för något?"

"Ja, vet du Birger," sade fru Brita allvar-

Skönhet är makt.

För hvarje dam torde det vara af största intresse att taga kännedom om sättet för en rationell hudvård. Detta tillfälle gifves i de värdefulla praktiska råd som erhållas uti vår stora bok afhandlande **Skönhetens hemlighet**. Boken erhålles gratis och franko. Tillskrif oss i dag.

Parfymeri Louise, Stockholm.

Vår sport- och turistutställning

1 O. 2. KONUNGEN SAMT PRINSESORNA INGEBORG OCH MARGARETA ANLÄNDA TILL UTSTÄLLNINGEN OCH MOTTAGAS DER AF BESTYRELSEN ÖFVERSTE BALCK, KAPTEN FRESTADIUS

3. JAKTAFDELNINGEN. 4. STORA SALEN MED DE SALCHOWSKA PRISEN OCH MODELLEN ÖFVER IDROTTS-PARKEN M. M. A. BLOMBERG FOTO.

I IDROTTS-PARKENS tennispaviljong har i dagarna öppnats en turist- och idrottsutställning, som väl kommer att bli en af Stockholms främsta attraktioner för främlingarna under sommaren. De exponerade föremålen äro delvis de samma, som förlidet år i Berlin på den stora internationella idrottsutställningen utgjorde Sveriges afdelning — från hvilken vi då bringade ett antal bilder — samt sedan visats i London och Lund.

Den nu öppnade utställningen, som gör sig utmärkt i den lokal den fått, är emellertid både större, fylligare och fullständigare än de föregående och utgör den ståtligaste exposé af vår svenska idrott i närvarande stund och af turistväsendets utveckling.

Det praktfulla dioramat "Tännforsen i vinterskrud" är liksom samlings- och utgångspunkten för det hela, ut från detsamma gruppera sig afdelningarna för hästsport, skridskoåkning, gymnastik,

fäktning, simning, sportskis, velocipedåkning, isjaktsegling, skidlöpning m. fl. Svenska turistföreningen och turisttrafikförbundet ha en instruktiv och mångsidig utställning af fotografier, kartor och böcker, likaså har Svenska aeronautiska sällskapet en intressant monter.

En rese- och upplysningsbyrå är äfven anordnad.

Utställningen, som högtidligen invigdes förliden fredag i närvaro af de kungliga, kommer att hållas öppen in i augusti, hvar efter den kommer att sändas till Petersburg för att någon tid exponeras därstädes.

Det är meningen att den skall bilda stommen till det blifvande turist- och idrottsmuseet. Det är också Idrottsmuseistyrelsens medlemmar, däribland öfverste Balck, direktör Burman, kaptan Frestadius och Svenska turistföreningens sekreterare kandidat Langlet, som äro utställningens ledande män.

ligt, "jag är riktigt ledsen. Jag har fått höra något som gjort mig så ondt."

Hon kunde inte säga mer på en stund, tårarna stego henne upp i ögonen. Birger tvärstannade och såg forskande in i hennes ansikte. Så lade han plötsligt armen beskyddande om hennes lif och drog henne ner på trädgårdssoffan.

"Hvad är det, mamma? Tala om för mig."
"Det är inte någonting som angår oss själfva, Birger, men det känns nästan lika svårt. — Ser du, jag har fått höra att doktor Busk har råkat i sådana penningebekymmer."

"Doktor Busk! Han som är så rik!"

Fru Brita måste småle mot sin vilja.

"Visst inte alla ä' rika, som för tillfället ha godt om pengar, Birger," sade hon.

"Det förstår jag inte."

"Nej, inte jag heller, det måste jag erkänna. — Doktor Busk förtjänar mycket pengar, men han har också mycket att betala ut."

"Jaa," kom det med eftertryck. "Tänk, han betalar sin kusk 1,000 kronor om året. Det är ju gräsligt, mamma! Och ändå gaf han till vår skytteförening 100 kronor i ett tag. Det var stiltigt gjordt, var det inte? Och till skol-

basaren för frielever fick flickorna ge 10 kronor vardera, utom alla arbeten och sånt där."

Fru Brita svarade ingenting. Efter en stunds väntan frågade Birger med lillgammalt affärs-mässig ton: "Skall det bli konkurs?"

"Det är mycket värre än så, kära Birger. — Hvem är det som sköter om och har ansvar för kassan i er skytteförening?"

"Det är Ragnar Ohlsson."

(Forts.)

LUZERN

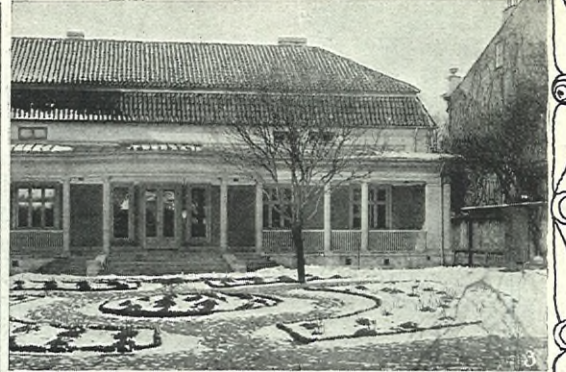
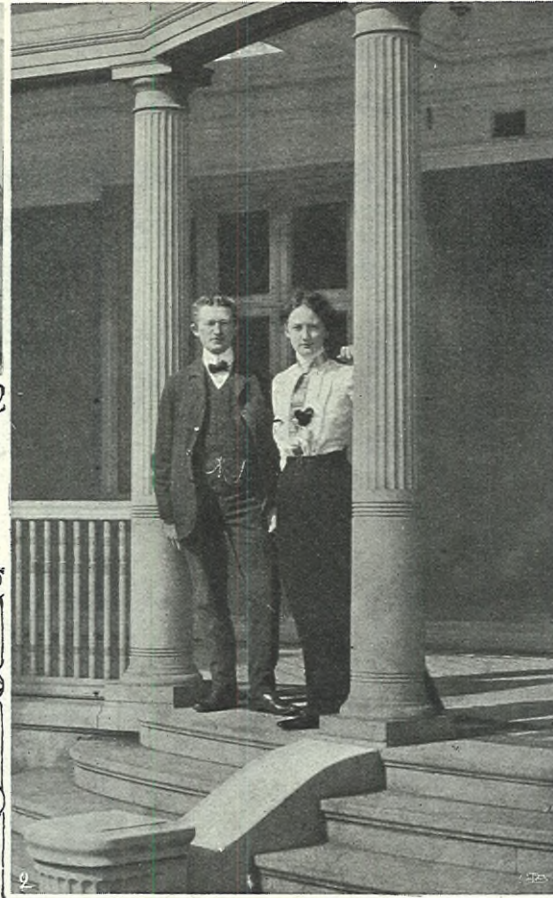
o Förnäm vistelseort under sommaren. o
G:D HOTEL NATIONAL

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: "National".

*"En sund själ
i en sund kropp"*

*Några intryck från Syd-
svenska gymnastikinstitutet*

DÅ HÖSTEN 1907 i Lund startades ett tvåårigt institut för utbildande af kvinnliga gymnaster med kurser motsvarande ungefär Centralinstitutets och dr Arvedsons institut i Stockholm, var det under de gynnsammaste lokala förutsättningar. I en universitetsstad som Lund finnes ju tillgång till bästa förmågor, och universitetets stora apparat står till förfogande vid nödvändiga specialstudier.

Men det är i alla fall just ingen småsak att starta ett tvåårigt gymnastikinstitut, det är icke blott det att apparaten är stor, och att det fordras ingen ände af omtanke och arbete innan allt kommit i gång, man får också beräkna, att svårigheten att få in ett nytt företag i medvetandet är lika stor som att skaffa det officiellt erkännande. Det har behöfts två unga människors lefvande entusiasm för och tro på sin sak och deras för vanligt dödligt folk ofattliga energi för att gripa sig an med ett sådant företag och föra det till den punkt, där det "Sydsvenska gymnastikinstitutet" vid avslutandet af sin första årskurs står.

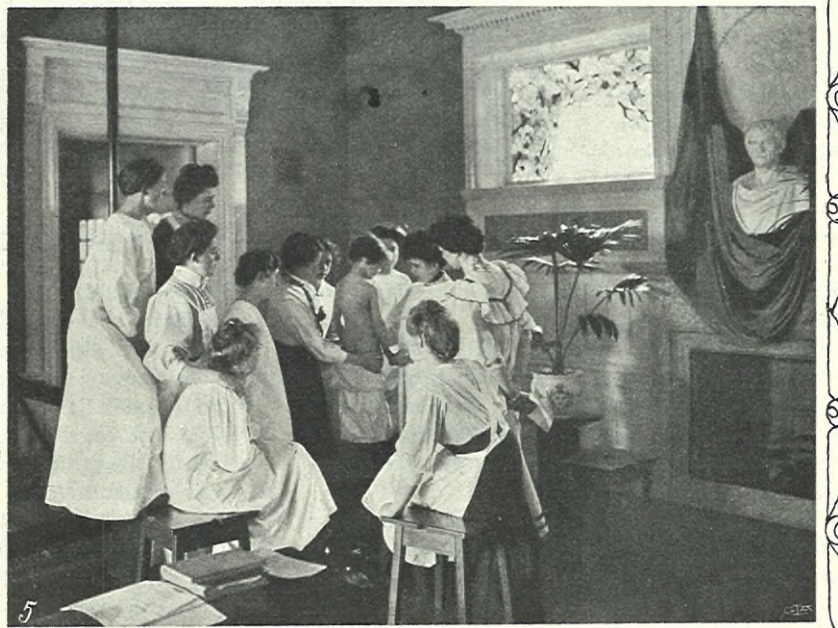
Vid första anblicken påminner institutet om Ruskins poetiska college i London med akador och tujor och en springbrunn i trädgården åt gatan och de mest förtrollande pittoreska byggnader, som avslöja sig såsom förbluf-

fande ändamålsenliga och väl iordningställda för sitt ändamål. Den långa tegeltäckta byggnaden, som synes på bilden med sin stora loggia utåt en murinhägnad gammal trädgård, inrymmer två klinikrum med blänkande ny och sin apparelj, enskilda behandlingsrum, rum för helhetsbehandling m. m. Vinden i samma hus skall i sommar apteras till gymnastiksal, och dessutom påtänkes en hel del ändringar och förbättringar med klinikrum, lektionsrum, duschrum och bostadsrum för eleverna. Dessa beräknas bli högst 25 i bägge årskurserna, ett antal, som möjliggör en individuel och grundlig utbildning af hvar och ensärskildt. Namnen på den vid institutet fästa lärarestaben tillhöra de bästa tillgängliga krafter på området. Förutom föreståndaren, kaptenen vid Södra skånska infanteriregementet F. G.

Thulin och hans fru, som bägge äro utexaminerade från Gymnastiska centralinstitutet, undervisar professorn i anatomi vid Lunds universitet Ivar Broman, docenten i praktisk medicin K. O. af Klercker och docenten doktor Fr. Ask. Institutets läkare är doktor Axel Tornberg. Listan på läroämnena är aktningvärdt lång och eleverna få visserligen ej ligga på latsidan. Från kl. $\frac{1}{2}$ 8 på morgonen pågår arbetet till kl. $\frac{1}{2}$ 4 e. m.

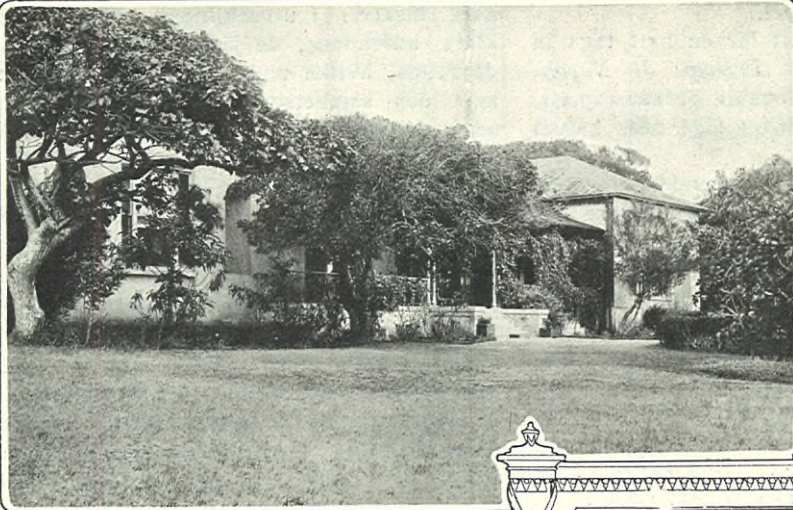
Allt det nu sagda är sådant, som man kan öfvertyga sig om genom att studera prospekt och redogörelser. Hvad däremot endast ett personligt besök kan ge en begrepp om, är den glada och harmoniska ton, som hvilat öfver institutet, något af det varma skånska gemytet, blandadt med det humör, som är säreget för alla sanna svenska gymnaster, något redbart, klarögd, varmhjärtadt, lätt fanatiskt och som helhet gränslöst imponerande. Man märker så väl, att det är de båda ledarnas anda som hvilat öfver institutet. Utan att vara bigotta Lingianer, hålla de starkt på den svenska gymnastikens ärorika traditioner, och dess framtid och utveckling ägna de hela sitt arbete och intresse. Deras mål är, som de själva uttryckte det: att försöka göra ett godt arbete.

E—ER.

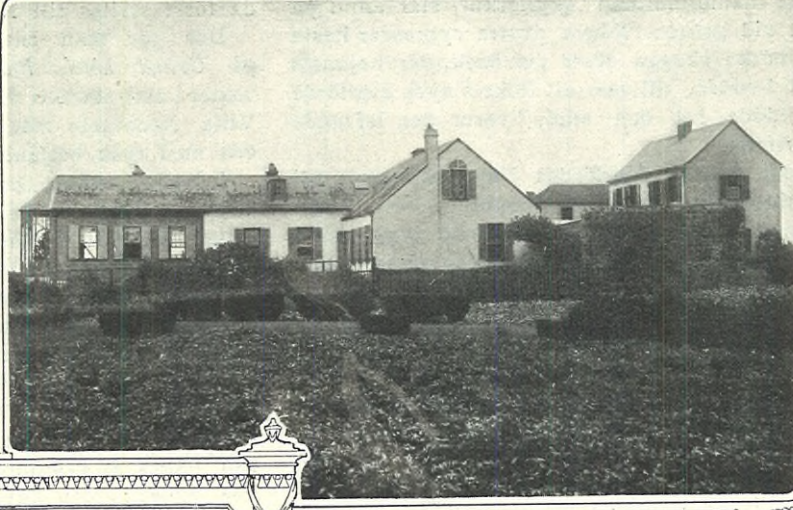

SYDSVENSKA GYMNASTIKINSTITUTET. 1. EXTERIÖR AF HUFVUDBYGGNADEN. 2. DIREKTÖR OCH FRU THULIN. 3. GYMNASTIKBYGGNADEN. 4. LEKTION PÅ LOGGIAN. 5. LEKTION I SJUKGYMNASTIKSALEN. RAHMN FOTO.

Napoleons första boställe
på S:t Helena

Det boställe för S:t Helena
hvarst Napoleon dog

PÅ SANKT HELENA
för Drottning
Prinsessan Mary Karadjja

DET HVILAR likt en osynlig blytyngd öfver denna kala ö, som våldsamt sticker upp sin branta kägla ur det omätliga hafvet. Hvarför uppslungades detta jätteblock af lava ur djupet? Männe det icke stod skrifvet i stjärnorna, att en ny Prometheus i tidernas fullbordan skulle kräva sin sago-klippa? Bättre piedestal kunde ej det döende lejonet erhålla.

Till och med på en solig morgon, då hafvet sveper rundt de violblå klipporna likt en glittrande mantel, gör denna vulkaniska ö ett beklämmande intryck. Den liknar en ofantlig sarkofag.

Huru isande lugn än Napoleon föreföll, då han från Bellerophons däck för första och sista gången såg sitt blifvande fängelse dyka upp ur vågorna, måste det dock hafva hvirflat storm i hans sinne.

Han hade lämnat Portsmouth den 7 aug. 1815 och ankom till S:t Helena söndagen den 15 okt. klockan tolf.

Öns enda större samhälle, den lilla staden Jamestown, ligger till hälften dold i en ravin. Längs bäcken i dess botten växa några bananträd. Tvenne skrangliga gator leda upp till Briars, öns anse- ligaste boställe, hvilket Napoleon först bebodde och där han hade det jämförelsevis drägligt. Men efter ett par månaders förlopp skärptes fångenskapen. Den nye guvernören visade ej minsta hänsyn till kejsarens önsknigar: Napoleon forslades, trots alla protester, till Longwood, en hopp- löst ful, stor sten- lada, belägen på en öde platå, högt uppe på ön.

Vägen dit slingrar sig upp öfver de branta klipporna. Öfverallt grus och sten, här och hvar en enslig aloë eller en taggig kaktus i en bergskrefva. Det är allt! Några för- krympta tallar, sned- vridna af stormen, afteckna sig mot skyn likt bistra skyltvak- ter.

Efter en timmes mödosam färd kom- mer man till det om- råde, hvars yttersta gräns fången aldrig fick öfverskrida. Vä- gen löper fram mel- lan kratermyningar, hvilkas slocknade gap förblifvit hotfullt upp- spärrade. Ödslighe- ten verkar rent af be- klämmande — — —

Det låga envåningshuset med sina gröna luckor är omgifvet af en eländig trädgård, där några tvinande rosor föra en glädjelös tillvaro.

Så långt öga kan nå, ser man blott himmel och haf och öde klippor. Högst uppe på ön reser sig Dianas Peak flere tusen fot öfver hafsytan. Talrika getter beta på berg- slutningen. Longwood ligger omgifvet af kastell, skansar och befästningar, från hvilkas utkikstorn det kejsrliga resi- denset noga kunde bevakas. Under de sista åren af sitt lif gick Napoleon sällan ut. Det pinade honom att stän- digt hafva en engelsk officer i hälarne. Veckor kunde förflyta utan att han lämnade sitt rum; han brydde sig ej ens om att kläda sig, utan förblef i timal sittande orörlig, insvept i sin nattrock, med blicken stirrande fästad vid horisonten.

Af de möbler Napoleon nyttjade, återstår intet. Inga tapeter pryda de nakna väggarna. Man ser de grofva afbalkningar af tjärade brä- der, hvilkas lukt besvärade fången.

Mellan "salongens" båda fönster står en marmorbyst af Napo- leon. En svart balustrad omgifver den lilla fläck, där han hvilade på sitt dödsläger.

Bifogade illustration lämnar ett godt begrepp om den lilla grupp trogna, hvilka omgäfvö kejsaren i hans sista stunder. Grefve de Mon- tholon och grefve Bertrand voro vid hans sida i det sista. Nästan

alla de uppkomlingar, hvilka hade Napoleon att tacka för sin upphöjelse, skyndade att vända honom ryg- gen, då lyckan svek honom. Dessa två för- blefvo obrottsligt hän- gifna. Kejsaren var mycket fästad vid madame Bertrand och hennes barn. Ett af dem föddes på S:t Helena. Grefvinnan föreställde sin lille son för kejsaren med orden: "Tillåt mig att presentera för eders majestät den endemedborgare, som dristat intränga hit utan myndigheternas samtycke."

Det rum, där Napo- leon utandades sin sista suck, vetter icke mot hafvet. Det har utsikt öfver en lummig dalsänka vid foten af kastellet. Denna lilla gröna oas

NAPOLÉON PÅ SITT DÖDSLÄGER.

var fångens favoritställe. Där reddes hans graf.

En halfförmultnad skyllerkur står ännu på vakt vid griften. Några dystra cypresser kasta sin mörka skugga öfver den fläck, där Lejonets stoft hvilade, till dess att folkets nyck återförde den döde till den stad, hvarur den lefvande fördrifvits.

Som bekant återfördes Napoleons stoft till Frankrike år 1840. På konung Ludvig Filips föranstaltande sändes en särskild beskickning till S:t Helena för att högtidligen afhämta kejsarens kvarlevor. Prinsen af Joinville, en medlem af huset Orléans, anförde denna expedition och lät den 14 okt. 1840 öppna den tredubbla kistan, innerst fodrad med vitt siden. Därefter fördes stoftet till Paris. Invaliddomens porfyрмаuseum är i all sin stela prakt ett minnesmärke, som pygméer rest till en jätte. Den som ägt och förlorat en värld slumrar bättre under fästets blåa hvalf än under en gyllene kupol. Den tomma grafven i denna af Gud och människor förgätna vrå af världen gör ett djupare intryck än kejsarens sarkofag i den bullrande staden vid Seinefloden.

Det glada Paris är intet lämpligt hemvist för de döda. Rundt Invaliddomen bölja turistströmmens oroliga vågor. Till den lilla klippön, evigt omsvallad af det omätliga hafvet, styr blott sällan en enslig pilgrim i stum vördnad sin färd. Stormens tjut och vågornas dåm vaggade där en stor ande till ro. Där tror man sig ännu höra ekot af den fjättrade örnens vingslag. Vid denna spruckna stenhäll låda de sista dropparne af hans hjärteblod.

Vid randen af denna slocknade vulkan utspelades det gripande världsdramats sista akt. Hjärtan är död . . . Ljuset har slocknat . . . Scenen står öde och tom, men intill tidernas ände skall dock minnet af Napoleon omsvepa S:t Helena.

Damer på resa.

VI.

I ANSEENDE TILL att Iduns spalter äro så ofantligt strängt anlidade, vill jag nu i kort sammanfattning lämna alla de adresser, hvilka jag utlofvat och som jag tror skola bli resande damer till verklig nytta, då de alla pröfvats af mig själf eller af vänner till mig och befunnits goda.

Jag tar som utgångspunkt att man för en italiäresa väljer routen Genua-Palermo sjöledes.

I Genua har *Savoy hotel* blifvit mig rekommenderadt. Det är stort och har rum till alla pris.

Många rederier sända hvar vecka från Genua öfver mer eller mindre komfortabla ångbåtar till Sicilien.

Bäst gör man, tror jag, att, om man ej vill kosta på sig en lyxresa, vända sig till agenturen *Navigazione Generale Italiana, Piazza Acquaverde*, 1:sta klass, 44 francs. Pension ombord till moderat pris.

Rederiet *la Veloce, Via Garibaldi 2*, annonserar också om resor till ett pris af 54 francs med pension inbegripen. Det är emellertid den förstnämnda agenturen, som blifvit mig rekommenderad.

Som Sicilien ej ingått i min resplan, kan jag därstädes ej uppe några adresser. Jag vet blott, att en rundresa omkring ön är rätt billig och lönar sig helt visst.

Särskildt vacker är den lilla staden Taormina.

Från Sicilien finnas många sjölägenheter öfver till fosterlandet, och jag antar att färden då först ställes till Neapel.

Där gör man bäst att för en natt taga in på *Grand hôtel, Piazza Principe di Napoli*, väster om stadens fashionabla promenadplats, Villa Nazionale med härligt läge nära hafvet och med tysk betjäning.

I Italien måste man anlita endast de allra bästa hotellen, särskildt under den kallare årstiden, då man i mindre väl ombonade bostäder kan ådraga sig svåra förkylningar.

Dagen efter sin ankomst gör man däremot först ändigt i att söka sig en billigare bostad. Jag kan rekommendera *Frau v. Portugals Pension du midi, Parco Margherita nr 175*, med godt läge ofvanför Villa Nazionale. — *S:t Lucia 135* ligger en annan pension, som jag tror hålles af skandinaver. Den kallas *Pension Frimann* och dess läge är förträffligt.

Åt själfva Neapel behöfver man ej ägna många dagar. Det är där i synnerhet folklivet, som utöfvar största attraktionen.

En hvar vet redan, att man i Italien får fullständigt stälsätta sig mot det oerhörda tiggeri, som florerar. Jag hade emellertid tänkt mig, att detta skulle bli mig en värre landsplåga än hvad det blef. Man erfår nämligen genast, tycker jag, en benägenhet för att behandla italienarne som stora barn. Man tar dem icke fullt på allvar. Svårare är det då att hårda sina nerver mot alla de ofta ohyggliga lyten tiggarna framvisa för att väcka ens medlidande.

Ju längre tid man har — vid en längre framskriden årstid! — för att göra utflykter omkring Neapel, desto bättre.

Många kan man helt eller delvis göra till fots och praktiskt är då att medföra en lättare matsäck. Apropå matsäck måste jag omtala, hurusom vid Neapels och andra städers stationer utbjudas åt de resande på tågen trefliga, af vass flätade korgar, innehållande en fullständig, kall måltid för 2 lire 50 c. Om ej restaurantvagn medföljer tåget, kan man i sanning vara tacksam för en sådan korg. Den innehåller ett stycke fågel, eller en skifva stek, några skifvor korf — från hvilka man gärna afstår på grund af den starka löksmaken — två förträffliga bröd, en bit ost, några kakor, en medelstor treflig "fiasco" med vin, ett par frukter, pappersserviett, menu och en enkelt arbetad knif! Är icke idén förträfflig och priset billigt? —

Då man besöker Pompeji bör man undvika att öfvernatta där. Som *pied à terre* kan man vid sitt besök välja *Albergo del sole*, som sedan långliga tider är ett tillhåll för vetenskapsmän och konstnärer.

På Capri tar man med fördel in på *Hôtel-pension Germania*, som har tysk värdinna.

Vid ett besök i Sorento kan jag rekommendera såsom billigt och bra *Hotel Villa di Sorento, Piazza Tasso*.

GABRIELLE RINGERTZ.

Modern tortyr.

U NDER DESSA DAGAR se vi öfver hela landet årets hvita mössor, de nybakade studenterna. Jag vet inte, hur de se ut i landsorten, men jag vet hur de te sig i hufvudstaden, där konkurrensen är större och skolpiskan kanske handteras af flitigare händer än på andra håll. Det finns godt om stora, starka ynglingar, därom är ingen fråga, kraftiga och

med lugna och trygga ögon. Det är icke de höga intelligenserna, hvilka en gång skola göra insatser i utvecklingn, men det är de klara hufvudena, de jämna begåfringarna och de flitiga, hvilka under årens lopp arbetat säkert och samvetsgrant — idealgossar, sådana som skolmagistrarna tycka om och som skola taga sitt lefvebröd lika lugnt och säkert som sin egen examen. Vi skola icke vänta något ovanligt af dem, men de skola hålla sig framme, sköta sin kugge, ha skarp utkik på den närmast högre upp och en gång i tidens fullbord kan kanske sluta som skolmagistrar eller statsråd.

Jag träffar äfven andra. De äro tydligen icke sådana, som skolan och magistrarna vilja ha dem, och jag är ganska osäker i fråga om deras framtid. De se bleka, utpinade och förstörda ut. Hela deras yttre skvallrar om nattvak, om nervös oro och ett tillstånd mellan hopp och fruktan. De äro en plågsam syn. Man blir icke glad, men hvem vet om icke bland dem döljer sig någon, som skall komma skolan på skam och till hvilken idealgossarna en gång skola lyssna.

Då råkade jag en utmärkt lärarinna i språk, som varit med om att föra ungdomen till den hvita mössan; och hennes sympatier voro helt på de osäkras sida.

Årets skrifningar hade varit ovanligt svåra enligt hennes uppfattning; den franska skrifningen hade särskildt varit rent af anlagd på försätligheter och kitsligheter, afsedda att fälla. Och jag tänkte, då jag hörde henne, på det otillständiga i att till studentexamen utfärda en matematisk uppgift, som enligt sakkunnigas påstående var felaktigt uppställd och icke lät sig behandlas. Detta till utarbetade, nervösa ynglingar, som under sex dagar med endast en söndags mellanrum läggas på sträckbänken.

Men lärarinnan fortsatte:

— Sex dagars skrifning, vet man hvad det betyder? De stackars pojkar voro halft drifna till förtviflan. Skrifningar om dagarna och hvarje natt förberedelse till följande dag. De kommo uppstörtande, utom sig af oro om de lyckats eller icke. De härdade inte ut med denna ovissheit, men en lärare har inte rätt att uttala sig och kan det inte heller.

Hon fortsatte:

— Vi ha i år haft ett exempel på hur det kan gå. En af lärjungarna har under loppet af vårterminen oafbrutet fallit af, blifvit mager, blek och förlorat sin aptit. Vid skrifningarna såg han mera ut som en död, hade inte en bloddroppe i ansiktet. Han redde sig emellertid bra, men därmed var det slut och maskineriet slog back. Den tillkallade läkaren var oryggelig. Inte öppna en bok, inte något som helst andligt arbete. Man fästade hans uppmärksamhet på att det muntliga förhöret stod för dörren och att ynglingen ju måste ta sin examen, som utgjorde målet för hela hans studietid. Läkaren sade nej; det gällde att välja mellan studentexamen eller vansinne.

Jag tänkte: hvad nytta har landet af en ungdom, som på kinesvis piskas fram till en examen, som bryter dess hälsa och hvars ljufligaste resultat i alla fall inom kort skola skramla om örnen på dem som torra och skrupna frukter? Jag välsignar hvarje dag, som kommer den att glömma onödiga årtal, spetsfundiga definitioner och löjlga formler, medels hvilka matematikmagistern vill leda i bevis, att två gånger två måste bli fyra och inte fem.

THORE BLANCHE.

Barngarderoben är en svensk upplaga af den enda i utlandet existerande tidningen i denna bransch och står i förbindelse med kontinentens förnämsta barnklädersaffärer och erhåller från dem rikhaltiga mönster till allt hvad som hör en välförsedd barngarderob till. Tidningen är också tongivande på sitt område samt utgives på flere språk och i kolossala upplagor.

Barngarderoben

Pris för helt år 3 kr., halft år 1: 60 kr.
Lösnummer 30 öre.

Barngarderoben utkommer med ett rikhaltigt illustrerat nummer i mån., åtföljdt af en dubbelsidig mönsterbilaga med en mängd tillklippningsmönster. Den bör sålunda blifva af ofantligt värde för hvarje moder, helst som den därjämte lämnar henne en god hjälp med barnens sysselsättande, och gifver mer än tillräcklig ersättning för prenumerationspriset.

Känslomänniskor.

En återblick i livets tidbok af

Hanna Lundholm.

(Forts.)

DANIEL HADE TILLFÄLLIGTVIS varit inne på farfaderns kontor en dag, när två arbetare kommo dit för att beklaga sig öfver, att de nya bostäderna, med läge så tätt invid Sundet att vågorna vid vissa vindar sköljde stentrappornas nedersta steg, voro kalla och fuktiga. De gamla bostäderna hade legat i skydd af åsen. Men farfadern hade endast skrattat och beviljat arbetarne en löneförhöjning. När de utgöto sig i ödmjuka men öfverdrifna tacksägelser blefvo de jagade på dörren. Farfaderns betende hade hos Daniel väckt en liflig harm, och från denna dag hade det stått för gossen som en mission, att han, när han en gång kom till makten — som gosse höll han alltid för självklart, att så skulle blifva fallet — ville göta någonting för att förbättra arbetarnes ställning. För att uttrycka sitt ogillande hade han denna dag låtit den blanka specie, som farfadern räckt honom, demonstrativt falla på golfmattan. Den gamle hade sett både road och förvånad ut, sedan hade han hastigt, innan Daniel kunde förekomma det, böjt sig mot golvet för att taga upp specien, hvilken han lade ned i den låda i pulpeten, där han förvarade sina ordensstjärnor, som han sällan bar, därför att han ej ofta behöfde bära dem, såsom han med stark själfkänsla brukade säga. Daniel mindes, huru farfadern sedan vände sig mot honom och gaf honom en skarp, allvarlig blick, hvarvid den gamle för sig själf mumlade några meningar, af hvilka gossen blott uppfattade ett och annat uttryck. Han trodde sig hafva urskilt ordet "blindhet" samt någonting om illusioner, som lifvet nog skulle plocka bort. Minnet af den gamles hänsynslösa kraft, hans arbetsförmåga och energi låg ännu som en förlamande tyngd på Daniels sinne, när han på hamnkajen varseblef sin far. Denne skuggade med handen för att bättre kunna urskilja, hvilka de voro, som stodo på ångbåtens kommandobrygga. Dit hade slutligen äfven Daniel tagit sin tillflykt för att kunna se bättre och äfven för att blifva sedd. Ändtligen fick fadern sikte på honom, och deras blickar möttes i ett gladt välkomstleende.

Daniel kände med ens en liflig tillfredsställelse öfver att åter vara hemma för att kunna gifva med fulla händer åt denne gamle man, som framlevat sin ungdom och bästa mannaålder nedtryckt under bördan af sin egen fars öfverlägsenhet, och jäktad af sitt eget ömtåliga samvete till ett arbete, som för att vara fullgodt af honom kräfde en till öfveranstängning gränsande uthållighet vid de tillfällen, när begäfnings och energi ej ville räcka till. De tiotal år, hvarunder han själf varit ledare, hade snarare förkvävt än stärkt hans själfvillit. Förr hade han haft fadern att rådfråga — nu hade han endast aflönade tjänstemän. Han hade burit på en ständig fruktan, att dessa skulle märka hans tveksamhet och osäkerhet vid afgörandet af viktiga frågor. Det misstroende han hyst till sig själf, hade emellertid kommit honom att med uppmärksamhet gifva akt på sin son. Om denne visat begäfnings i någon viss riktning eller yttrat en önskan att välja en annan verksamhet än den, som var traditionell för släkten, så skulle Lorenz Edborg aldrig lagt sig däremot. Men själf kände han sig oförmögen — eller vågade rent af ej taga på sitt ansvar att utpeka för sonen någon ny väg.

Daniel lärde med lätthet, när han blott samlade sin vilja till den ringa ansträngning, som inhämtandet af kunskaper beredde honom, men några tecken till s. k. kunskapstörst spårades ej hos honom. Daniel Edborg tyckte uppenbarligen mest om att slippa gå i skolan, och då Lorenz Edborg aldrig behandlat sin son med stränghet, fastän uppfostringsmetoden denna tid hufvudsakligen var byggd på den enkla principen, att en pojke aldrig i framtiden kom att duga till någonting, om han ej tillbragt sin barndom i hälsobringande skräck för rotting och ris, så inträffade det helt enkelt ibland, att Daniel skolkade från sina plikter i skolan. Detta skedde isynnerhet när vårsolen lockade honom till utflykter på ässlutningen för att se om vårblommorna spirade, eller ut på Sundet för att pröfva sjöugligheten hos den nya snabbseglaren. Vid ett sådant tillfälle hade Lorenz Edborg, som kände sin egen svaghet, när det gällde att tukta sonen, fallit på idén med löftestiderna. Det roade gossen, som

Ett intressant stockholms-hus.

HUFVUDSTRÅKET I VÅR stockholmska city räknar som en af sina främsta arkitektoniska prydnader det gamla von der Lindeska huset eller nr 68 Västerlånggatan, och vid en promenad neråt denna gata stannar man gärna vid dess rika, egenartade portal med dess två kraftiga stenhufvuden. Huset har en lång och skiftande historia, som begynner redan i medeltiden. Vid det restaureringsarbete, som nu under ledning af hofintendenten G. Lindgren företagits af bolaget Gustaf-

Adolfshallen, ha en hel del intressanta fynd gjorts, och under de automat- och restaurantlokaler det innehåller ligga mörka källare, som tros ha varit munkceller eller fängelsehålor, och från hvilka lönngångar, på den tid, då sådana hörde som nödvändig komfort till bostadslägenheterna, gått ut under Västerlånggatan. Bägge lokalerna, särskildt den nyöppnade restauranten, äro stiltroget och vackert inredda och förtjäna att besökas som sevärigheter.

PORTALEN OCH GUSTAF ADOLFSHALLEN I Huset N:R 68 VÄSTERLÅNGGATAN. A. BLOMBERG FOTO.

på sina irrfäder till lands och sjös i fantasien omskapade sig själf till vikingakämpe eller sjöförare, när hans far lät sätta fram en butelj af det hembryggda bärvinet, och uppmanade honom att tömma löftets bägare, hvarigenom han förband sig att ej skolka en enda gång under den tid, som återstod af terminen och dessutom till att — om möjligt — ej komma hem med underbetyg. När detta löfte var infriadt, skulle de tillsammans njuta af vederkvickelsedagarna. På detta sätt kom Daniel lyckligt och väl igenom skolans och gymnasiet klasser och skickades med en del kamrater till akademien för att blifva godkänd som student, hvar efter han tillbragte ett par terminer med att åhöra föreläsningar i matematik och mekanik utan att likväl direkt förbereda sig till någon viss examen.

Det var öfverenskommet, att Daniel skulle förena en studieresa till Tyskland och Holland en nöjestur till södern, och utan att någonting yttrades därom tog fadern för gifvet, att studieresan först skulle företagas. Han blef därför öfverraskad, när sonen skref till honom, att han reste direkt till Rom. Årstiden skulle snart vara lämplig för en vistelse där — så skulle däremot ej vara förhållandet om några månader.

"Du misstycker väl ej, käre fader," skref Daniel, "men jag hyser en liflig önskan att få tillbringa julen och den tidiga våren i Rom, försommaren anslår jag sedan till min studieresa i Tyskland och Holland."

Men för den unge mannen föll det sig sedan svårt att löslita sig från södern, och han kastade därigenom ånyo sin far in i det gamla grubblat öfver sonens framtid. Med stor själföfvervinnelse skref fadern slutligen till Daniel det bref, hvori han ännu en gång lämnade honom valet fritt. Under långa sömnlösa nätter utpekade han ett sätt att skilja mellan arbete och sysselsättning, hvarigenom han ville jämna vägen för sin son — ytterligare anslå tid åt denne för att komma till klarhet om arten af det kraf, som lifvet ägde rättighet ställa på honom med förutsättning, att han skulle kunna till fullo gälda detsamma.

"Hufvudsaken är att vinna tid," tänkte Lorenz Edborg. "Slumpen ställer sedan ibland en människa på sin rätta plats."

Påverkad af denna tanke skref han till Daniel. Dennes svar tillfredsställde honom ej fullt, men det beredde honom likväl glädje, därför att det förutsade ett snart återseende dem emellan, ett återseende hvar efter han längtat, fastän han med sträng själfuktan kufvade denna längtan, så att han ej nämnde ett ord därom i sitt bref.

Far och son foro i öppen landå genom den lilla stadens förnämsta gator. De togo vägen öfver torget. En del af detta hade förr, vid den sida, som vette åt Sundet, varit omhågnad af ett vanprydande plank. Nu höll man där som bäst på med uppförandet af en byggnad. Daniel frågade, hvem som var ägare till detta för stadens förhållanden ståtliga hus.

"Grosshandlare John Suneson," svarade fadern.

"Ah," sade Daniel, "nu påminner jag mig, att jag före min afresa hörde omtalas en person med detta namn."

"Förut har han drivit affärer i hufvudstaden och är bland annat agent — eller representant, som han själf brukar säga — för ett par af våra förnämsta järnverk. För resten har han länge vistats i Amerika. Där har Johannes eller möjligen Jöns blifvit förvandlad till John."

"Vet du, hvarifrån han ursprungligen härstammar?" frågade Daniel.

"Här finnas åtskilliga personer i vår goda stad, som påstå sig minnas honom som anförare för en liga af de värsta gatpojkar i vår grannstad," svarade Lorenz Edborg.

"Anses han äga förmögenhet?"

"Därom vet man ingenting. Han säges hafva god affärsblick. Själf känner jag honom endast obetydligt."

"Du tycker ej om honom," sade Daniel och log.

"Du kommer kanske i stället att tycka så mycket mera om honom," svarade fadern likaledes leende. "Din blick når längre än min, när det gäller att uppskatta människor efter deras inre värde," fortfor Lorenz Edborg och såg på sonen med innerlighet och allvar.

Landån hade från torget vikit in på en af stadens hufvudgator.

I ett fönster, bakom vars klara rutor en rad af hyacinter stod i blom i brokiga glas, syntes en medelålders kvinna med gråsprängdt hår och lifliga, bruna ögon.

"Min styfmor" — Lorenz Edborg lade stark tonvikt på det sista ordet — "önskar visst gifva dig en välkomsthälsning."

Daniel såg mot de klara fönsterrutorna och tog artigt af sig hatten.

Uppgif lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt tillförlitliga, moderna o. eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellerin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster i kr.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till Mästern Samuelsgatan 43, Stockholm

Iduns Mönsterafd.

Denna hans fars styf-mor, som var betydligt yngre än fadern själf, hade den unge mannen med bästa vilja ej kunnat tvinga sig till att finna sympatisk. Men han beundrade hennes musikaliska begåfning och brukade säga, att hennes själ var som ett Janushufvud, hvars båda ansikten voro hvarandra så oändligt olika som Eratos och Medusas.

"Hon lät nyligen kalla mig till sig," berättade fadern. "Arbetarna taga alltjämt vägen förbi hennes hus, när de gå till och från varfvat. Bullret af deras traskor mot gatans stenläggning väcker henne om morgnarna."

"Nemesis," skämtade Daniel.

"Hon ville nu, att jag skulle åläggas dem taga vägen genom Strandgatan i stället."

"Den är dubbelt så lång," sade Daniel.

"Och jag saknar hvarje befogenhet att ingripa i denna sak. Det lät jag också min nådiga styfmoder veta."

"Hur upptogs ditt svar?"

"Med själfbehärskning — det tillhör hennes ras; men ögonen — du skulle ha sett hennes ögon!"

Landän stannade under de gamla lindarna nedanför den höga stentrappa, som förde upp till högsta punkten af den långsluttande kulle, där det rymliga bostadshuset var beläget. Af gammal vana räknade Daniel trappstegen såsom han brukat i sin barndom. Därpå vände han sig om och såg fadern med svårighet stiga uppåt. Vid åsynen häraf genomför honom den tanken, huruvida icke en lång och enformig löftes-tid nu tog sin början.

Redan dagen efter sin hemkomst satt Daniel Edborg vid den nya pulpet, som han begärt få inställd för sin räkning på kontoret. När Lorenz Edborg såg sin son på fullt allvar börja sätta sig in i affärens invecklade maskineri, kände han själf ett så starkt behof af hvila — endast hvila, att han, när det led fram mot middagstiden, drog sig tillbaka till sin kära gungstol i trädgårdssalen. Han sade till sig själf att Borgman, den gamle bokhållaren, hvars ordningssinne och pålitlighet blifvit sätta på prof under en lång följd af år, var lika mycket om ej mera kompetent att taga hand om Daniel, att leda denne, som han själf, det stora affärsföretagets chef.

Daniel visste redan förut, att familjens förmögenhet, med undantag af hvad som under farfaderns lifstid blifvit afsatt för fru Brita Edborgs räkning, hade blifvit placerad i varfvat och verkstäderna, där dyrbara förändringar och förbättringar varit erforderliga, särskildt vid den tidpunkt, när beställning på den första järnbåten ingick och blef mottagen. Men vinsten hade de senare åren varit ansevärd, och en del däraf hade utgått som modernearf åt Daniel, när denne blef myndig.

Modernearfvet drog med sig tanken på Ceres och Hebe, och Daniel greps af en så stark längtan att få veta, huruvida de under den långa transporten tagit någon skada eller ej, att han endast med svårighet följde den gamle bokhållarens tankegång, när denne talade om konjunkturer, priset på järn och timmer samt behofvet af att ytterligare öka arbetspersonalen. Till slut, när Borgman ingick i de noggrannaste detaljer och bland annat räknade ut, hvad de under ett år inbesparat i frakter för material, sedan järnvägen blifvit dragen till den 6 mil längre ner vid Sundet belägna grannstaden, blef Daniel rent af otålig, skylld på att han ville se till, huru hans far hade det, samt aflägsnade sig, tröstande den gamle bokhållaren med, att de skulle fortsätta nästa dag.

Daniel fann sin far utsträckt på en hvilsoffa i trädgårdssalen. Han kastade vid sitt inträde en snabb blick mot det breda gaffelfönstret — på ömse sidor om det samma kunde de båda statyerna möjligen få lämplig belysning, om det ljusa fönsterdraperiet ersattes af ett annat, som var mörkare och mindre genomskinligt.

Fadern räckte Daniel handen med en ursäkt, därför att han ej efter middagen orkat infinna sig på kontoret. "I allt, som ej angår rent tekniska saker, är Borgman lika mycket hemma som jag själf," sade Lorenz Edborg med en lätt suck. "Vi ha haft goda bok-

RYSKA BALETTSÄLLSKAPET Å KGL. TEATERN. TREDJE AKTENS SLUTSCEN UR BALETTEN »PACHITA». A. BLOMBERG FOTO.

slut de båda sista åren, och fundera på utvidgning. Arbetspersonalen måste ökas — kanske. I hvilket fall som helst bli vi tvungna att anskaffa ett par nya maskiner."

Här fick Daniel tillfälle att tala om, hvad han sett och lärt på de stora utländska skeppsvarfven. Den korta tid, han anslagit åt sin studieresa, hade likväl gjort, att han endast flyktigt hunnit se och i minnet fixera en del anordningar och arbetsmetoder, hvilkas sinnrikhet imponerat på honom, och om hvilka han trodde sig veta, att de voro okända, eller åtminstone ej ännu hade hunnit tillämpas i hans hemland. Lorenz Edborg små-

vänner och bekanta, som kommo emot honom för att uttala sin välkomsthälsning.

I den lilla staden, där Daniel Edborg hädanefter skulle komma att tillbringa största delen af sitt lif, hyste alla, från den högste till den lägste, det lifligaste intresse för nästans angelägenheter. Den pensionerade kaptenen med det ofrälse namnet och hans friherrinna, född Silfverkrantz, intresserade sig naturligtvis hufvudsakligen för alla dem, som de ansågo i socialt hänseende vara någorlunda jämgoda med dem själfva, men de förmäde ingalunda att t. ex. göra sina reflexioner öfver grosshandlare Suneson och hans amerikanska fru, som rådbråkade svenskan på det löjligaste sätt, och öfver hans båda döttrar, för hvilka grosshandlaren höll en engelsk guvernant i stället för att, såsom man väntat, sätta dem i skola hos mademoiselle Leblanc, den franska lärarinnan.

(Forts.)

Från scenen och estraden

ENGELSMANNEN Alfred Sutro sysselsätter sig i sitt senaste skådespel "John Glaydes ära" med att bevisa, hvilken risk det är för en gift man att gå så helt upp i affärsintressen, att hustrun blir skjuten åt sidan. Medan John Glayde, den mäktige amerikanske stålkungen, hopar guld och makt åt sig bland New Yorks skyskrapare, lever hans varmblodiga unga hustru i Paris, lämnad åt sig själf och sin otillfredsställda kärlekshunger. En ung målare, för hvilken hon sitter modell till sitt porträtt, blir naturligtvis kär i henne och hon i honom, och när så mannen infinner sig, kallad till Paris af ett varnande bref, som med ens ryckt honom ur hans miljondrömmar, finner han, att han försuttit fatalierna. Han är en grundligt bedragen make och måste som sådan resignera.

Jag vill lämna osagdt, om verkligheten och mr Sutros diktarfantasi härvidlag vandra samma väg. Tvifvel är i alla händelser tillåtet. Men såsom författaren afvecklat konflikten har han fått uttrycka hvad han velat, säga det varnande ordet och till tack mottaga applåden från en

RYSKA PREMIÄRDANSÖSEN FRÖKEN EDUARDOVA I BOJARDRÄKT.

**TVÄTT-EXTRAKT
SOLIDAR**

En fin oljemålad dörr fordrar omsorgsfullaste behandling för att förblifva glänsande men blir som ny, ifall den behandlas med Solidar enligt bruksanvisningen för tvättning af oljemålade dörrar och väggar. Läs noga igenom de extra bruksanvisningarna. Försäljes öfverallt å 16 öre paketet och i parti af FERD. MÜLHENS, Filial i Sundbyberg. R. T. Sthlm 4711. A. T. Sthlm 4711.

uppbyggd publik. Och mera tyckes han ej ha fordrat. — Dramatiska teatern består stycket ett vårdadt utförande och i synnerhet ger fröken Borgström i hustruns roll med fulla händer af sin intelligenta och nyansrika konst. Hr Olson som John Glayde är ej alldeles fri från pose, men har för öfrigt förlänat figuren god verklighetsfärg. Herr Lavén visar i en biroll sitt egna roande jag och hr Örtengren briljerar med en mask, som är idel eld och nerver.

Den franska komedien "Kvinnans vapen" af Flers och de Caillavet, hvarmed Svenska teatern söker bekämpa den stora vårrevyn ute i naturen, är betydligt smidigare i fakturen än

är lyrik och hvars mimiska konst frade en triumf i förgiftningsscenen i baletten "Pachita", stod fröken Edvardova med sitt äktslaviska temperament, yr som en stäppvind och strålände som en lill-rysk sommardag. Bland dansörerna utvecklade hrr Bolm, Obuchoff och Schirajeff den mesta karaktären och smidigheten. De tre slutprogrammen med baletterna "Coppelia", "Giselle" och "Trollflöjten" jämte åtföljande divertissemang stegrade publikens förtjusning till hänförelse, ty där nådde sällskapet sin konsts kulmen. Det var den veka känslan, den grandiosa yran, den smittande glädjen omsatt i en dansens plastik, som ej kunde tänkas mera fulländad.

ryska baletten och vann med sin berusande danskonst fullständig seger öfver stockholmarna. Reklamen hade visserligen nyttjat sina mest ljudande fraser, men de voro härvidlag berättigade.

Denna balett, i all synnerhet sådan den tar form i de ryska, ungerska, polska och spanska karaktärsdanserna, innehåller rika dramatiska moment och en nyansrik rytmens och rörelsens poesi af stor skönhet; det är sjudande personligt lif i hvarje attityd, pregnant uttryck för folklif och folklyne. Vid sidan af sällskapets prima ballerina fröken Pavlova, hvars dans

Sutros pjäs, och hade publiken ej redan förut fått bevittna den pikanta klappjakten inom kärlekens revir i Shaws "Mannen och hans öfverman", skulle otvifvelaktigt François Trevaux' fåfänga slingringar undan Giselle Vaudreuils röda silkeknarna blifvit föremål för en månads-lång förtjusning hos våra stockholmsskor.

Herr Svenberg och fru Bosse besitta emellertid tillräckligt af esprit för att kunna variera ett gammalt tema och afvinna det nya sidor. De tillhöra dessa afundsvärda och tyvärr sällan förekommande människor, som aldrig bli tråkiga. Fru Arehn förtjänar en komplimang för sin fint genomförda grefvinnetyp, och inför hr Arehns humoristiske professor, intelligensaristokraten med den kloka och milda synen på lifvets skavanker, lyfter man med tacksamhet på hatten.

Såväl den engelska som den franska pjäsen täfla i fråga om utsökta toaletter och charmanta dekorationer.

Till omväxling med all denna dramatiska elegans kom föregående vecka den bebådade

Folkteatern sjunger på sista versen med en rätt lustig vårrevy "Kärleksdrycken" och Södra teatern har sökt stödja den sviktande "Nr 30 Gustafsson" med en parodi, "Glada Salome," som dock har föga utsikt att själf kunna hålla sig uppe.

*

Vår konsertsäsong är nu i hufvudsak avslutad. Nya Filharmoniska sällskapet satte slutstrecket med uppförandet af Beethovens sublimes Missa Solemnis, hvilken vid detta tillfälle, liksom de gånger den förut gifvits här, tjusade med det stora inspirerade konstverkets kraft. Utförandet under hr Stenhammars ledning och med fruarna Schjerven och Claussen samt hrr Malm och Stiebel i solopartierna kännetecknades af stor pietet för den Beethovenska anden.

ARIEL.

1. PROFESSOR GARIN-MICLAUX (HR AREHN). 2. GERMAINE DE LANDÈVE (FRU AREHN). 3. GISELLE VAUDREUIL (FRU BOSSE). SAMTLIGA I KOMEDIEN "KVINNANS VAPEN" PÅ SVENSKA TEATERN. 4. MURIEL GLAYDE (FRÖKEN BORGSTRÖM) I SKÅDESPELET "JOHN GLAYDES ÄRA" PÅ DRAMATISKA TEATERN. ATELJÉ JÆGER FOTO.

LINGON
Årets skörd ha va vi åran erbjuda genom hvarje välsorterad specierbutik SYLTER och KOMPOTTER af följande bär- och fruktsorter:
Lingon, Blåbär, Hallon, Björnbär, Krusbär, Vinbär, Jordgubbar, Hjortron, Körsbär, Plommon, Päron, Apple. Safter alla slag.
Inspector: Prof. G. LAGERHEIM.
A.-B. LINGON, GÖTEBORG

KÖKSALMANACK
Redigerad af ELISABETH ÖSTMAN
aneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

ORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 24—30 MAJ 1908.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; gg med skinkssås; mjölk; kaffe eller smör med potatismjölksbakelser. Middag: lar buljong med strimlar af tryffel; rustader med sparrisstufning; champinjonspäckad oxfilé och potatispastejer med stufvade morötter; glasspudding med biskvier.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; ll med smör och ägg (sillsås) med otatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pepparrotsskött med potatis; krusärsoppa med skorpar.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; afregnegröt med mjölk; ägg; kaffe eller te med surmjölkskaka. Middag: rönsoppa med mjölk; gädda med pepparkakor.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; melett med fiskstufning; mjölk; kaffe eller te. Middag: Dillkött på fär ved potatis; rabarbersoufflé med visad grädda.

TORSDAG. (Kristi Himmelsfärdsdag.) Frukost: Smörgåsbord; blandad läda med skiradt smör; mjölk; kaffe eller smör med rån. Middag: Julienneoppa med klump; gös å la Homburg med champinjonsås och pressad potatis; stekt svinfilé med ryska arter; pelsinpudding.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; lättar med sylt; mjölk; kaffe eller te. Middag: Köttfärs med arter; nyponräm med mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; stekt köttfärs (rester från fredag) med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Alredt buljong med stekt bröd; ka-eljopulvning med sk.radt smör.

RECEPT:
Champinjonspäckad oxfilé (f. 6 pers.). 1,2 oxfile, 1 burk konserverade champinjoner å 90 öre, 3 msk. smör (60 gr.), 1/2 tsk. salt, 1/2 lit. buljong, (1/2 lit. kokande vatten, 1/2 tsk. Liebig's kottextrakt, 1/2 tsk. salt.)

Sås: 1 msk. smör (20 gr.), champinjoner, kottsky, 1 msk. mondamimjöl, 2 msk. vatten, salt, socker, vitpeppar.

Beredning: Filén, som bör hafva hängt 2—3 dagar, bultas lätt med en fuktig klud, putsas väl och tvättas med en duk doppad i het vatten. Den späckas därefter med en del af de ituskurna champinjonfötterna. (Hattarna sparas till garnering och resten af fötterna användes till såsen.)

Två msk. af smöret brynes i en långpanna, oxfilén lägges och brynes väl på alla sidor, ovanpå spisen, hvarefter den saltas och spädes med litet af den kokande buljongen. Den insättes i ugnen och får steka omkr. 40 min. under det den öfveröses och spädes hvartionde minut. Filén skäres i tunna skivor, uppläggs på varmt serveringsfat och garneras med champinjonhattarna, frästa åt smöret, samt persilja.

Resten af champinjonfötterna skäras i fina tärningar och fräses i smöret, den silade och skummade köttskyn tillsättes och såsen afredes med mondamimjölet utrördt i 1 msk. vatten. Den får därefter koka under rörning i 5 min., hvarefter såsen afsmakas med kryddorna och serveras i särskild säs-kål.

Potatispastejer med stufvade morötter (omkr. 16 st.). 2 1/2 lit. potatis, vatten, salt, 2 msk. smör (40 gr.), 2 äggulor, 4 msk. tjockgrädda, 1 msk. socker, salt.

Stufvade morötter: 2 morötter, 4 del. vatten, 1 msk. smör, 1/2 msk. mjöl, morötsspad, salt, socker.

Beredning: Potatisen skalas och kokas, vattnet afhålles noga och potatisen passeras genast genom härskit med potatisstöt. Det kalla smöret inarbetas med en gaffel, därefter de uppvispade äggulorna och grädden. Moset arbetas tills det blir pösigt, då det afsmakas med socker och salt. Det sprutas ut genom garneringsträtt på plåt till pastejer, som gräddas vackert i ljusgula i ordinar ugnsvärme. Små lock till pastejerna sprutas särskildt på plåten och gräddas. Pastejerna fyllas med stufvade morötter. Morötterna tvättas, skrapas, skäras i fina tärningar samt kokas mjuka i saltat vatten.

Smör och mjöl sammanfräsas, morötsspadet spädes litet i sänder, tills det blir en lagom tjock afredning, som får

VÅRGÅRDA
(Kungl. Hofleverantör)
HAFREGRYN • HAFREMJÖL
Vid beredningen bortslipas icke — såsom ofta sker för att gifva grynen hvitare färg — den gulaktiga, näringsrika proteinhinnan. Genom bevarande af denna blifver gröten mera näringsrik, fänsmakande och fast (ej lös och slemmig).
Obs. Den extra kvalitén i paketerna.

koka 5 min. Moröstjärningarna lägges och stufningen afsmakas.

Glasspudding (f. 10 pers.). 4 del. tunn grädda, 1/2 vaniljstäng, 1 msk. vaniljsocker, 4 äggulor, 50 gr. strösocker, 50 gr. biskvier, 6 del. tjockgrädda, 10 reinclauds eller päron.

Beredning: Den tunna grädden kokas med vaniljstäng i 8 min. Vaniljstängens upptages och grädden afsmakas med vaniljsockret. Äggulorna och sockret röras i 15 min., den heta grädden tillsättes under stark vispning hvarefter krämen får sjuda öfver elden under fortsatt vispning tills krämen är riktigt tjock. Vispningen fortsättes tills krämen är kall, då tillsätts de groft stötta biskvierna samt den till hårdt skum slagna grädden. Frukten får afrinna, urkärnas och klyfves mitt i tu.

I en vattensköldj och sockerbeströdd glassform lägges hvarvis af krämen, de stötta biskvierna och frukten. Formen nedsättes i is och groft salt och puddingen får frysa omkr. 4 tim. När den skall stjälpas upp doppas formen hastigt i varmt vatten och puddingen uppstjälpes på tårtpapper på flat glasskål.

Pepparrotsskött (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. ref eller bringa, 2 lit. vatten, 1 1/2 msk. salt.

Sås: 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl, 5 del. köttspad, 3 del. mjölk, 3—4 msk. rifven pepparrot, salt, socker.

Beredning: Köttet tvättas med en duk, doppad i het vatten (användes kokande vatten, skummas, när spadet kokar upp och saltet tillsättes. Köttet får sedan sakta koka, med tätt slutet lock, tills det är mört eller omkring 3 tim. Det tages upp, skäres i lagom stora bitar och upplägges på varmt serveringsfat. Spadet silas. Smör och mjöl sammanfräsas, spadet och mjölken

tillsätts litet i sänder, såsen får koka under rörning i 10 min. och afsmakas med salt och socker.

Pepparrotten lägges i vatten ett par timmar, skrapas och rifves samt lägges i säskålen och såsen påhålles. Om så önskas kan pepparrotten serveras särskildt, men bör då täckas öfver så fort den är rifven för att ej bli mörk.

Gädda med pepparkakor (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. gädda, 1 liten salt sill, 2 msk. smör (40 gr.), 4 del. mjölk eller vatten.

Till såsen: 4 ettöres pepparkakor, 1 del. grädda.

Beredning: Gäddan fällas, urtages, sköljes väl samt inkappas i en fiskhandduk. Den ej urvattnade sillen rensas, sköljes och lägges in i gäddan. Smöret brynes i en stekgryta, gäddan nedlägges däri och brynes väl på båda sidor, hvarefter den spädes med kokande mjölk eller vatten och får steka med tätt slutet lock, på sakta eld, omkr. 1/2 tim. Pepparkakorna stötas fint och blandas med gräddmjölen. Gäddan upplägges på varmt fat och garneras med persilja. Såsen afredes med de upplösta pepparkakorna, får koka upp samt silas och serveras i särskild säskål.

Rabarbersoufflé (f. 6 pers.). 1/2 kg. rabarber, 150 gr. krossocker, 1 del. vatten, 6 ägg, 1 1/2 hg. strösocker, 2 msk. mondamimjöl, 1 tsk. rifvet citronskal.

Till formen: 1 tsk. smör. Beredning: Rabarbern sköljes, skalas tunn och skäres i 2 cm. långa bitar. Af sockret och vattnet kokas en klar, simmig lag. Rabarbern lägges och kokas mjuk samt upplägges på härskit. Lagen hopkokas, tills den blir som gelé. Äggulorna röras med strösockret till skum, hvarefter citronskalet och mondamimjölet tillsätts. Sist nedskäras de till mycket hårdt skum slagna ägghvorna. Halften af smeten slås i smord elldast form. Rabarbern lägges jämte den hopkokta lagen, och resten af smeten hålles öfver. Soufflén gräddas i svag ugnsvärme omkr. 3/4 tim. Den serveras genast med vispad grädda.

Blandad läda (f. 6 pers.). 3 del. grädda, 4 ägg, 2 msk. stötta skorpar, 4 msk. stekt eller kokt kött, 1/2 urvattnad sill, 1/2 msk. fint hackad persilja, socker, vitpeppar, salt.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpar.

Beredning: Grädden och äggen vispas väl, de stötta skorparna tillsätts och blandningen får stå en stund så att skorparna få svälla. Köttet och sillen skäras i fina tärningar och nedröras i skorpblandningen. Persiljan sköljes, hackas fint och tillsättes, hvarefter massan afsmakas väl med kryddorna. Den hålles i smord och brödbeströdd pajform och gräddas omkr.

SOLO-KÄFFE
från
A.-B. Malmö Kaffekompani.
H. M. Konungens Hofleverantör.
Magnetiskt förädladt enligt svensk patentet n:o 20016 år
det bästa, renaste och drygast
JAVAKÄFFE
som finnes i marknaden och säljes i femton olika Javablandningar i rikets förnämsta Kaffe- och Speceriffärer:

40 min. i ordinar ugnsvärme. Serveras som frukosträtt med skiradt smör.

Apelsinpudding (f. 6 pers.). Saften och skalen af 2 apelsiner, 125 gr. krossocker, 4 äggulor, 1 del. gräddmjölk, 1 msk. sherry, 3 gr. citronsyra, 4 del. tjock grädda, 6 blad gelatin.

Till garnering: 1 apelsin, makroner.

Beredning: Apelsinerna tvättas, torkas och skalen afrifvas mot sockret. Äggulorna och gräddmjölet vispas tillsammans i en kastrull tillika med sockret och den väl silade apelsinjuften. Blandningen får sjuda under kraftig vispning. Kastrullen afliftes och vispningen fortsättes tills massan afsvalnats, då sherry, den stötta citronsyran och den till hårdt skum vispade grädden tillsätts. Sist nedröras försiktigt det sköljda och i 2 msk. ljuvt vatten upplösta gelatinet. Massan slås i en med kallt vatten sköljd och sockerbeströdd form och får stela på kallt ställe omkr. 4 tim. Då puddingen skall stjälpas upp, hålles formen omkr. 1/2 min. i varmt vatten. Puddingen garneras med apelsinklyffor och makroner.

Nyponkräm (f. 6 pers.). 1/2 lit. nypon, 1 1/4 lit. vatten, 1—1 1/2 kkp. krossocker, 1 bit kanel, 3 msk. mondamimjöl.

Till garnering: 2 dl. tjock grädda.

Beredning: Nyponen sköljas väl, sättas på i kallt vatten, och få koka sakta omkr. 2 1/2 tim. Under kokningen vispas nyponen då och då, för att lättare falla sönder. Nyponen passeras, kitteln sköljes ur och saften hålles. Sockret tillsätts och då saften kokat upp, ihålles mondamimjölet utrördt i 1/2 kkp. kallt vatten. Krämen får sedan koka under rörning omkr. 5 min. Den upphålles i karott och garneras, när den är kall, med vispad grädda samt serveras med mjölk.

ANVONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

ID Västernorrlands läns sinnesslöanstalt i Sollefteå blir plats ledig för 1 lärarinna den 1 nästkommande sept. Ökande bör ha en lgt minst småskoleläraraineexamen och kunna undervisa i läsa och öfriga kvinnliga handarbeten. Lön: fritt vire och 3 å 400 kr. beroende på sökandens kompetens. Ansökan jämte kunskaps-, präst- och lärebetyg insändes före den 25 inst. maj till styrelsen för nämnda anstalt.

Från den 15 juni kommer ytterligare en

sjuksköterska

fr Västerås stad att anställas. Fast på 500 kronor och ersättning för allt arbete enligt taxa. Ansökan om plats, åtföljd af kompetenshandlingar, äjd- och lärebetyg, insändas till älsövardsnämnden i Västerås före den 15 juni.

ledig plats vid Tranås 3-klassiga högre folkskola,

o. andra lärare (manlig eller kvinnlig) med undervisningsskylldighet hufudsakligen i modersmålet, historia och geografii, lön 1,600 kr. per år; platsen ommer snarast möjligt att besättas ed ordinarie innehafvare. Ansökninns insändas före d. 10 juni till ordf. styrelsen för Tranås högre folkskola, fr. Tranås.

UVERNANT önskas inst. höst, att undervisa i vanliga skolämnen, språk och musik för tvänne flickor i 4. de l. och 3. de förb. Ref. betyg, lönebet. och fotografi sändes till fru Ellenor Wärn, Wahlholm, Hofva.

LÄRARINNA, skicklig, hälst seminariebidad eller med motsvarande kunskaper, kunnig i franska språkets talande, musikalisk, sökes till hösten för två 12 och 13 års flickor, läsande samma kurs. Svar med löneanspråk, betyg, foto. och rek. till verkst. direktören vid Kneippvattenkuranstalten, adress Kneippbadn.

I Konstflitens Försäljningsmagasin

finnes plats ledig för en person intresserad af hemslöjdsarbete. Sökande skall hufvudsakligen sköta försäljningen. De bästa rekommendationer erfordras och äger språkkunnig person företräde. Ansökningar ställas till Föreståndarinnan för Konstflitens Försäljningsmagasin, Göteborg.

Vid Åsgårds sju- och landbruksskola

sökes på grund af sjukdomsfall en vikarierande lärarinna att, med början genast, tjänstgöra efter omständigheterna en mindre eller större del af sommaren. Lärarinns åligganden äro hufvudsakligen att öfvervaka ordningen inom hus och handhafva vården af elevernas kläder. Ansökan insändes förtast möjligt till greve Robert Görner, Tång (Jämtland).

Kvinnlig kontorist.

Kassörsk- och bokförarebefattningen i järnhandel i Norrlandsstad blir ledig 1:e inst. aug. Sökande, som bör kunna arbeta raskt och säkert samt vara fullt hemma i bokföring, behagade insända betyg, foto. och uppgift om löneanspråk till »Järnhandel 1908», adr. Iduns exp., Stockholm.

ANSPRÄKSLÖS flicka, kunnig i matlagning och föref. göromål, får plats nu genast som husmoders hjälp (jungfru finnes). Svar med löneanspr. o. foto. till »Familjemedlem», När, p. r. Gotli.

MEDELALDERS, bättre fruntimmer sökes att sköta hushållet och vara sällskap till ensam änkefru, i naturskön trakt. Svar med löneanspråk m. m. sändes till »Änkefru», Bjuråker p. r.

BARNFRÖKEN erh. nu genast plats i ingenjörsfamilj att sköta en ett-årig gosse samt för öfrigt biträda med förem. göromål. Svar jämte lönepret. m. m. till »Barnkär», Utersberg.

PLATS finnes nu eller 1 juni i en mindre familj för en köksa fullt kunnig i enklare matlagning samt med smak för ordning och properhet. Godt lynne erfordras. Svar med betyg afvaktas till »Husmor», Kalmars p. r.

Husföreståndarinnan

sökes för prästhem på landet, där husmoder saknas och barn finnas. Uppriktigt kristen, bildad, helst musikalisk, med ljust lynne och god hälsa; vana att hafva en husmoders omtanke, samt insikt och lust för arbete inom hemmet, sinne för ordning och trefnad, förmåga att i kärlek handleda och vinna barn, samt uppfattning af ett prästhems ställning inom församlingen. Svar med ref. familjeförh., ålder, hälsa, fotografi m. m. före 15 juni till »Gott hem 1908», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

UNDERVISNINGSVAN, musikalisk lärarinna önskas till hösten för två flickor på 7 och 10 år. Svar med fotografi till Espäs egendom, Brodetorp.

Barnsköterska

erhåller genast plats hos undertecknad. Person som genomgått kurs äger företräde. Fru Lydia Müller, Ariöf. FÖR mindre landthushåll i prästgård sökes värddinna, hälst landbrukare-dotter. Svar märkt »B.», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Husföreståndarinneplats.

I ett enkelt, men trefligt ungarlshem, uti en naturskön trakt, endast tre personers hushåll, finnes plats nu genast för en i de husliga sysslorna något kunnig, medelålders flicka. Svar åtföljd af foto. emotes tacksammt i bref märkt »Tryggad framtid», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Afdelningssköterska

vid provisoriska Länslasarettet i Uddevalla önskas. Lön: 400 kr. för år jämte allt fritt och en månads årlig semester. Ansökan med betygsskrifter och åldersuppgift sändes till Lasarettsläkaren, Uddevalla.

För barnens hud är det ytterst nödvändigt att den mildaste och finaste tvål användes

“Hylins öfverfettade Barntvål”

besitter dessa egenskaper, och den har därigenom blifvit oumbärlig för barnkammaren.

Hylin & Co. Fabr. Aktiebolag, Kungl. Hofleverantör, Stockholm.

ENKEL, arbetsam och barnkär bättre flicka, kunnig i matlagning och öfriga hushållsgöromål, får plats i liten tjänstemannafamilj på landet. Lön 10 kr. per månad och fri resa. Svar med foto. till »G. D. Hemtrefnad», Iduns exp.

Tvättföreståndarskeplatsen

vid Piteå hospital och asyl är till ansökan ledig. Tillträde i juli d. å. Lön 400 kr. och allt fritt. Upplysningar lämnas af Hospitalskontoret, Piteå.

Sjuksköterskeplats.

Erfaren sköterska erhåller anställning med första vid Svegs sjukstuga. Sköterskan är tillika hushållerska och aflönar själf biträde, lön 600 kr., fri resa till orten. Ansökningshandlingar insändas till doktor J. O. Svenonéus, Sveg.

BILDAD huslig flicka erh. plats som familjemedl. i ämbetsmannafam. utanför Sthlm. Norra Inack:Byrån, Malm-skillnadsg. 27, Sthlm.

BARNFRÖKEN önskas, ung, frisk, musikalisk med god sängrost och ur god familj som genomgått Kindergarten och är kunnig i sömnad. Platsen tillträdes 1 aug. detta år och är vid bruk i Dalarne. Svar till »Barnfröken», Iduns exp.

Lärarinna.

För en undervisningsvan lärarinna med goda betyg finnes plats ledig till hösten i Göteborg. Förutom löningen med 2 flickor i ålder 9 o. 6 år skall den sökande hafva barnen om hand och på egen hand sköta dem. Lärarinna, som är van undervisa nybörjare i musik har företräde. Svar till grevinnan S. Hamilton, Kungsg. 41, Göteborg.

VERKLIGT troende flicka, med godt och gladt lynne, intresse för kristlig verksamhet, kunnig i hushåll och villig att sköta de husliga sysslorna i ett mindre hem, (jungfru finnes ej) kan i början af juli få treflig och lätskött plats som hjälp och sällskap. Svar med porträtt och rek. till »Glad och vänlig», Laholm p. r.

Barnfröken,

med enkla vanor och goda rek. erhåller förmålig plats hos intendenten F. af Ekenast, Uppsala, dit skriftligt svar, åtföljd af lönevillkor och rek. ställes.

PLATSSÖKANDE

I Kindergarten,

(kindergartskurser i hemmen, eller i fam.) önskar till hösten barnkär ung dam plats. Är uppväxt bland småsysskon, 19 år, genomgått Stockholms Kindergarten, språk- och hushållsskola samt 8-kl. läroverk med hushållskurs. Närmare genom Kindergarten, Kommen-dörsgat. 25. Allm. tel. 157 04.

PLATS hos änkring, äldre dam eller herre önskas af bättre huslig, praktisk flicka till den 1 juni. Bet. och ref. kunna företes. Svar märkt »I. N.», Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

STENOGRAF och maskinskrifverska, fullt kunnig i engelska och något van vid allmänna kontorsgöromål, önskar plats i kontor nu eller i höst. Svar till »Goda referenser», Iduns exp., Stockholm.